

DRAUGAS

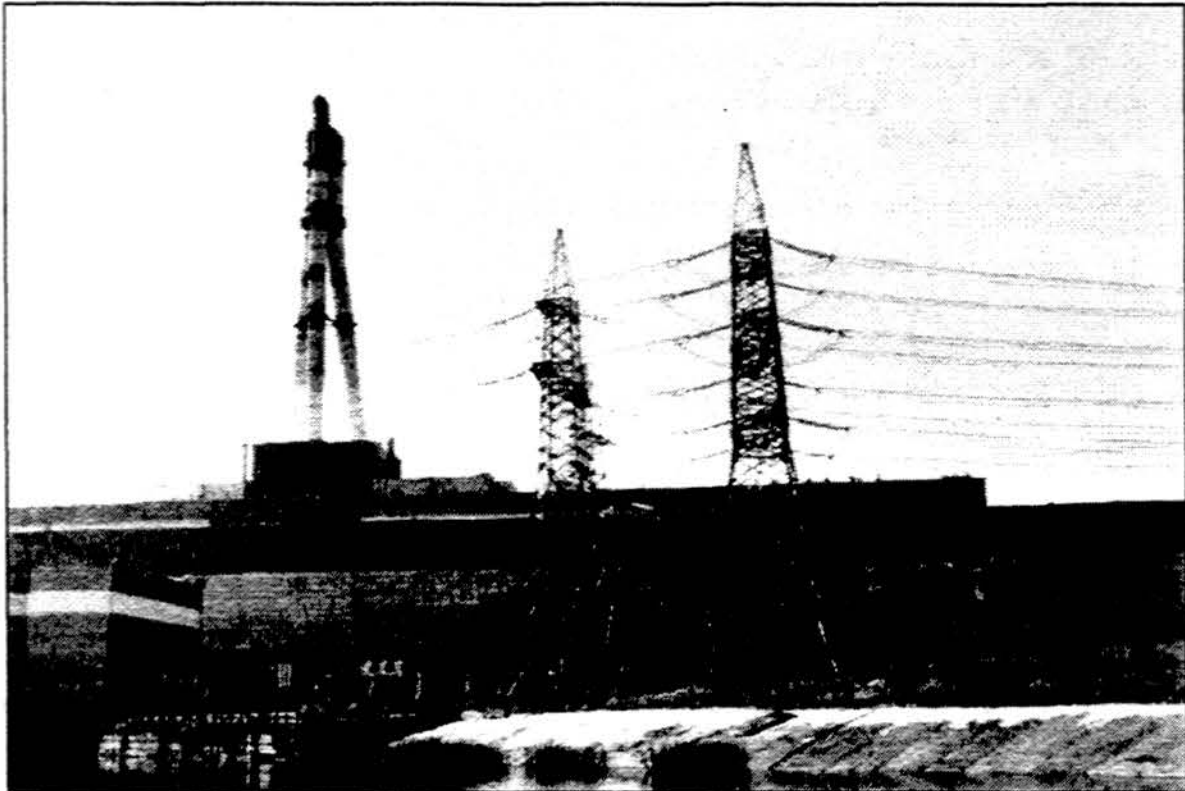
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 31, 2006

Vol. XCVII Nr. 210

Atomas korupcijos pažeistame krašte

Ignalinos atominė elektrinė.

Elton nuotr.

Rytas Staselis
Alfa.lt

Vis labiau bręstantis politinis sprendimas dėl naujo branduolinio

reaktoriaus Ignalinos atominėje elektrinėje statybos turėtų kelti pasididžiavimą. Pirmiausiai dėl to, kad po veik du dešimtmečius trukusių kalbų pakvipo darbais. Estų ir latvių daly-

vavimas projekte liudija, kad pripažįstama šalies patirtis banduolinės energetikos srityje, ir reiškia, kad šiame regione Lietuva ateityje tebus svarbi bent jau kaip energijos gamintoja.

Be to, visuomenės avangardo atstovams niekaip neapsisprendžiant dėl krypčių Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijoms, branduolinis reaktorius ir potenciali infrastruktūra aplink jį – ne pats blogiausias to reikalo variantas. Pagaliau jeigu projektas pajudės, turėsime bent prielaidą, kad Visagino miestui ir aplinkiniams regionams nebegrės socialiai mirštančio „zombių miesto“ likimas.

Nors Ignalinos AE reaktorių keliama grėsmė pastaraisiais laikais lyg ir atrodo vis labiau hipotetinė, jėgainės saugumo problema, nepaisant daugiamilijoninių investicijų nepriklausomybės laikais, anaipol nemažta. Avarijos Černobylio AE šmėkla po pasaulį klaidžioja jau dvi dešimtis

metų, todėl atrodo it banaliai pasenęs baubas.

Vis dėlto sovietų karinės pramonės sukurtą, Ignalinoje sumontuotą RBMK-1500 reaktorių konstrukcija yra nesaugi iš principo, palyginti su vadinamųjų lengvojo vandens veikimo principu veikiančių blokų, kuriuos naudoja Vakarų šalys, taip pat Rusija. Esminis skirtumas tas, kad, vykstant technologijos procesui nepalankiai

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais.
- „Trick or treat“?
- Pasaulis tampa Islamo įkaitu.
- Lietuvių telkiniuose.
- Mūsų daržai ir darželiai.
- Lietuvių fondas planuoja daug darbų.
- R. Rakauskaitė tarp nugalėtojų.
- Svarbiausioji sveikatos salyga.
- „JūrArte“ Lietuvių dailės muziejuje.

Valiutų santykis

1 USD — 2.72 LT
1 EUR — 3.45 LT

Interneto svetainė sujungs lietuvius

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Pirmadienį veikti pradėjo nauja užsienio lietuviams skirta interneto svetainė, sujungianti lietuvių bendruomenes visame pasaulyje.

„Puslapis skirtas įvairių kartų emigrantams — tiek senajai išeivijai, tiek paskutiniąjai išvažiavusiųjų bangai“, — sako naujojo tinklalapio redaktorė Deimantė Dokšaitė.

Interneto tinklalapis www.lietuviams.com supažindina su Lietuvos tradicijomis, kultūra, istorija, pateikia naujausias politikos, verslo, kultūros žinias iš Lietuvos bei lietuvių bendruomenių užsienyje.

Viešosios įstaigos „Informacija

lietuviams“ administruojamoje svetainėje taip pat pateikiama informacija apie įvažiavimo į užsienio šalis procedūras, galimybes jose dirbti, mokytis, pirkti ar nuomotis būstą, supažindinama su mokesčių sistemomis, institucijomis, kultūra, informuojama apie šalyje veikiančias lietuvių bendruomenes, lietuviškas organizacijas, žiniasklaidą. Tinklalapio lankytojams suteikiama galimybė užduoti klausimus.

„Siekime, kad tinklalapis taptų virtualia Lietuva“, — teigia D. Dokšaitė.

Manoma, kad iš šalies emigravo 404,000 žmonių.

Prezidentas ragina kovoti su skurdu

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį apsilankęs Šilalės rajone domėjosi, kaip sprendžiama skurdo problema, kurią Vyriausybė įvardija viena iš prioritetinių savo veiklos sričių.

Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, Šilalės savivaldybėje vykusiam pasitarime, kuriame dalyvavo vietinės valdžios atstovai, prezidentas atkreipė dėmesį, kad nedarbas Lietuvoje mažėja sparčiais tempais, tačiau skurdo lygis išlieka aukštas ir kinta nežymiai. V. Adamkus pabrėžė, kad kovojant su skurdu yra reikalingos bendros savivaldybės, Bažnyčios bei mokyklos pajėgos.

„Skurdas — savaime nemažėjantis ir nepraeinantis reiškinys“, — sakė šalies vadovas.

„Reikia pripažinti, kad dalį žmonių skurdas lydi iš kartos į kartą. Pradėję gyventi iš socialinių pašalpų, žmonės patenka tarsi į užburto ratą — skurdo spąstus. Taip yra žemina mas žmogaus orumas, prarandamas pasitikėjimas savimi, noras sukurti vaikams geresnę ateitį“, — pabrėžė V. Adamkus.

Jo teigimu, kovojant su skurdu, daugiau iniciatyvos turėtų rodyti savivaldybės, nes vietos pareigūnai geriausiai pažįsta savo rajoną, jo žmones, geriausiai žino, ko jiems trūksta.

V. Adamkus paragino savivaldybės tarybos narius dar kartą įvertinti, ar negalima būtų aktyviau veikti socialinės paramos srityje.

Perrinktas Lula da Silva žada padėti Brazilijos neturtingiesiems

Sao Paulo, spalio 30 d. („Reuters“/BNS) — Brazilijos prezidentas Luiz Inacio Lula da Silva, kurį persekiojo korupcijos skandalai, sekmdienį buvo didele balsų persvara perrinktas naujai kadencijai, nes jam ir vėl pavyko pasirodyti kaip neturtingųjų ir darbininkų gynėjui.

Buvęs automobilių gamyklos darbuotojas L. I. Lula da Silva per antrąjį prezidento rinkimų ratą gavo maždaug 61 proc. balsų, rodo galutiniai rezultatai. Jo varžovas Geraldo Alckmin iš centristinės Socialinės demokratijos partijos surinko 39 proc. balsų.

Sakydamas pergalės kalbą stambaus sudėjimo, barzdotas L. I. Lula da Silva žadėjo pasirūpinti neturtingaisiais, kurių parama padėjo jam laimėti perrinkimą. Jis sakė, kad valdys

L. I. Lula da Silva

„Financial Times Deutschland“ nuotr.

Braziliją dėl kiekvieno, bet „neturtingieji vyriausybėje turės pirmenybę“.

Džiūgaujantys L. I. Lula da Silvą šalininkai susirinko San Paulo pagrindinėje

Nukelta į 7 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-30-06

*****ORIGIN MIXED ADC 604
554 P2 GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

PERIODICALS

SVEIKATOS KLAUSIMAI

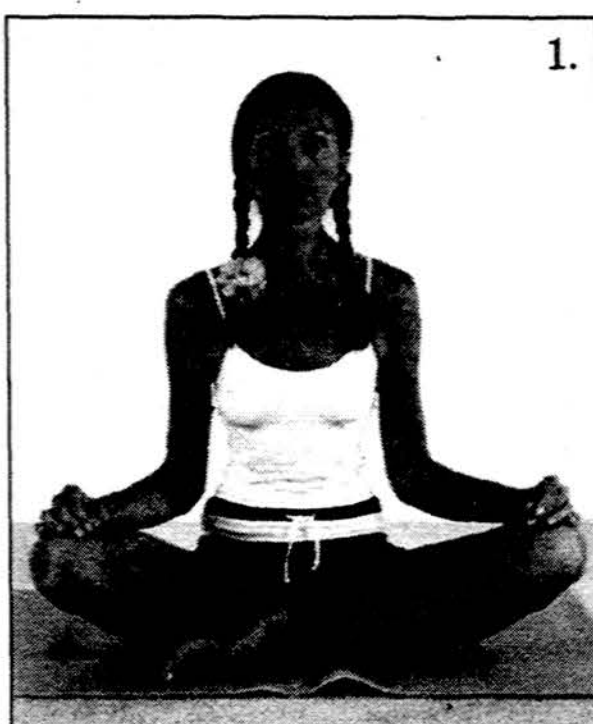
GYDYMAS JOGA

AJURVEDOS IŠMINTIS (I)

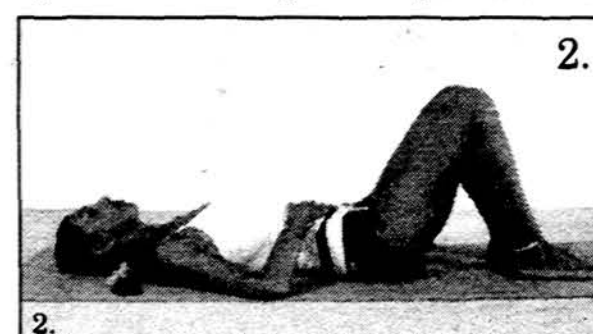
Vakarų pasaulyje jogos pratimų „asanų“ teraputinė galia gal šiek tiek sureikšmintą. Skaitant kai kurių autorių knygas apie jogos „asanų“ gydymą savybes, susidaro įspūdis, kad jogos pratimai gali žmogų išgydyti beveik nuo visų ligų ir negalių. Tačiau, remiantis senovės indų raštais, gydančių žmogų nuo įvairiausių negalių, pagrindinis vaidmuo yra skiriamas kvėpavimui, mitybai, o po to tiksliai „asana“. Knygos apie jogos terapiją autoriai, atsidavę jogos mokytojai, garsaus jogos pasaulyje mokytojo Sri. T. Krišnamacharya pasekėjai, A. G. Mohan ir Indra Mohan, bando perteikti teraputinę jogos pratimų reikšmę, susiejant juos su Ajurveda, senovės indų medicina. Ajurveda, viena iš seniausių pasaulyje medicinų, skirtingai nuo vakarų pasaulio medicinos, žmogaus proto neatsieja nuo fizinio kūno. Tuo remiantis, visi žmogaus negalavimai ir ligos yra gydomos visapusiškai.

Visų pirma, gydančių įvairias ligas, žmogui reikalinga ramybė, psichologinė pusiausvyra, taisyklingas kvėpavimas, ypač akcentuojant iškvėpimą, kaip kūno apšilimą, ir Ajurvedos dieta. „Asanų“ reikšmė taip pat yra nemaža, stengiantis sustiprėti po negalios, tačiau nepirmąjį ir būtinai siejama su prieš tai paminėtais aspektais.

Prieš pradėdant rašyti apie keletą specifinių negalavimų ir jų gydymą, norėčiau supažindinti skaitytojus su kvėpavimo svarba ir Ajurvedos dieta. Kaip jogos pozos vadinamos „asanomis“, taip kvėpavimas vadinamas – „pranajama“. „Pranajama“ yra dažnai vėrčiama kaip „kvėpavimo kontrolė“. Senovės indų kalboje mistinė, nematoma energija ar jėga vadinama Prana. Jama reiškia – jų kontrolė. Prana – tai ne paprastas kvėpavimas, tai priežastis ir šaknis visų gyvybinių jėgų ir jų pasireiškimo tiek organiniame, tiek ir neorganiniame pasaulyje. Kvėpavimas yra vienas iš Pranos pasireiški-

mo būdų. Dėl šios priežasties „asanos“ atliekamos be kvėpavimo, praranda savo vertę. Lygiai taip pat, kaip, nesilaikant jogos mitybos principų, jogos užsiėmimų reikšmė tampa mažavertė. Jogose daugiausia naudojamas gilus, lėtas kvėpavimas per nosį. Įkvėpiant plaučiai turi prisipildyti oro, pradedant nuo pilvo, krūtinės ląstos ir galiausiai ties raktikauliais. Iškvėpiant stengiamasi visą įkvėptą orą iškvėpti, pradedant nuo viršaus: raktikaulių, krūtinės ląstos ir užbaigiant pilvu. Tinkamiausias „asanos“ kvėpavimui yra sėdint, sukryžiuojus kojas ar gulint (1 pav., 2 pav.). Vaiko „asana“ taip pat idealiai, atliekant kvėpavimo pratimus (3

Degtinė nešildo ir negydo

Klaipėdos priklausomybės ligų centro vyriausiasis gydytojas Linas Slušnys įsitikinęs, kad liaudyje išvyravusi nuomonė, jog degtinė gydo, yra mitas. „Nedidelis alkoholio kiekis priverčia išsiplėsti smulkiąsias kraujagysles. Į jas priteka daugiau kraujo. Žmogus parausta, jaučiasi sušilęs. Tačiau tai trumpalaikis efektas. Organizmas staigiai atiduoda šilumą ir pradeda šalti“, – aiškino specialistas.

Šaltis pradeda skverbtis į vidaus organus – plaučius, inkstus. Galima lengvai susirgti pavojingomis ligomis – inkstų ar plaučių uždegimu.

Alkoholis sutrikdo normalią organizmo pusiausvyrą. „Organizmas pats kovoja su šalčiu, saugo vidaus organus nuo pakenkimo. Stresinėje situacijoje (esant dideliui šalčiui, ištikus traumai) jis pats imasi saugoti gyvybiškai svarbius organus – širdį, kepenis, smegenis. Todėl paprastai pirmiausia nušala galūnės. Jas organizmas tarsi apaukėja, apsaugodamas svarbesnius organus. Blauzdos žmogus sušalęs gali netekti vieno piršto, išgėręs – gali numirti“, – palygino gydytojas.

Nuomone, kad stiklas degtinės gali panaikinti persalimo simptomus, pašnekovas irgi abejojo. „Virusą iš tiesų sunaikina 40 laipsnių stiprumo alkoholis, tačiau jį kraujo ląstelės išnešioja po visą organizmą. Tokiu atveju reikėtų išgerti keturis litrus degtinės, kad ši sunaikintų visus viruso požymius. Manau, kad taip žmogus greičiau užmuštų save, o ne virusą“, – sakė Priklausomybės ligų centro vadovas. Anot jo, kol alkoholis pasieks virusą, dirbti atsisakys kasa, inkstai, kepenys, galiausiai širdis.

Gydytojo nuomone, viską lemia žmonių įsitikinimas. „Duokit žmogui suvalgyti kreidos gabaliuką ir pasakykite, kad tai padės jam įveikti ligą. Jis tuo patikės ir pasveiks“.

L. Slušnys nepaneigė, kad alkoholis turi ir teigiamų savybių. „Kai alkoholis buvo atrastas, jį naudodavo tik kaip vaistą, dezinfekcijos priemonę. Tačiau netrukus juo pradėta piktnaudžiauti.“

Geriausia išeitis – visai nevartoti alkoholio. Pasakyti, koks stipraus gėrimo kiekis yra saugus, tai tas pats, kaip spręsti, ar 90 kilometrų per va-

pav.). Kiekvienas jogos mokytojas pirmiausia turėtų supažindinti savo mokinius su taisyklingu jogos kvėpavimu, o tik po to pereiti prie „asano“. Kvėpavimas padeda sureguliuoti psichinę ir emocinę pusiausvyrą. Tai vienas svarbiausių aspektų, taikant jogą, kaip gydymą nuo įvairių emocinių ar fizinių negalavimų ir ligų.

Ajurvedos dieta – iš esmės vegetarinio pobūdžio, nevartojant mėsos, tačiau neatsisakant pieno produktų. Ji akcentuoja keletą produktų, kurie turi ypatingą gydomąją reikšmę ir yra skiriami prie įvairių susirgimų, neatsiejant jų nuo kasdieninės mitybos.

Citrinos. Valo ir gaivina organizmą. Stimuliuoja virškinimą. Nesaldintas citrinų gėrimas padeda apšildyti organizmą nuo užterštumo.

Džii (Ghee, angl.) Specialiu indų metodu padarytas sviestas. Vienas iš stiprinančių ir ilgaamžiškumą skatinančių maisto produktų. Skatina virškinimą ir ramina nervus. Padeda organizmui greičiau įsisavinti kitas maisto medžiagas.

Datulės ir figos (angl. dates, figs). Yra liaupsinamos už savo energetines savybes. Padeda kūno audinių statybai. Rekomenduojama suvalgyti dvi per dieną.

Migdolų riešutai (angl. almonds). Yra gaivinantis ir gyvenimą ilginantis. Valgyti keletą riešutų per dieną, norint įgauti energijos ir sustiprinti bendrą organizmo būklę.

Pupelės (angl. Mung beans). Yra turbūt pačios vertingiausios iš ankštinių grupės dėl greito organizmo pasisavinimo ir gydomųjų savybių. Rekomenduojama ligoniams kaip lengvas maistas. Ypatingai maistingos, kai maišomos su ryžiais ar kitomis kruopomis.

Imbiero šaknis (angl. ginger root) – „universal medicina“. Greitina virškinimą ir maisto medžiagų pasisavinimą. Džiovinta šaknis vartojama kaip prieskonis. Sureguliuoti virškinimą, prieš pat valgant maistą, rekomenduojama suvalgyti šviežio imbiero griežinėlių, apšlakstytą citrinos sultimis.

Kmynų sėklos (angl. caraway seeds). Reguliuoja virškinimą. Organizmo valymui rekomenduojama pradėti dieną su stikline šilto vandens, sumaišyto su žiupsneliu kmynų

ir imbiero milteliais.

Lassi. Gėrimas, paruoštas, maišant vieną dalį natūralaus jogurto ir dviejų dalių vandens. Nuostabus virškinimo gerinimo priedas, vartojamas prieš ar po valgio. Galima gardinti medumi.

Sultingi sezoniniai vaisiai. Yra maistingi ir valantys organizmą. Turi būti visiškai prinokę.

Žalios lapinės salotos. Kartu maistingos ir valančios. Jų kartumas reguliuoja kepenų darbą, balansuoja cukraus kiekį kraujyje, gerina odos būklę. Ruošti su šlakeliu „ghee“ ar šaltai spaustu alyvų aliejumi.

Pienas. Ajurveda rekomenduoja pieną užvirinti, kad pasišalintų gleivės. Kad dar labiau išnyktų užkėmšiančios jo savybės, siūloma įberti žiupsnelį imbiero ar malto juodojo pipiro. Taip pat pienas rekomenduojamas vartoti atskirai nuo kitų maisto produktų, išskyrus saldžius.

Vanduo. Yra naudingas visiems ir visais atvejais. Gerina virškinimo sistemą. Karštas vanduo ypač naudingas šalinant toksinus iš organizmo.

Parengė **Aušrinė Kinkienė** (choreografė, vaikų ped.– psichologė, sertifikuota jogos mokytoja).

nuotr. **Rimanto Kinkos**

Bus daugiau apie specifinius susirgimus ir jų gydymą, taikant kvėpavimą, jogos „asanas“ ir t.t.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00.
Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to
Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV
Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00
• 3 mėn. \$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00
Užsakant į Lietuvą:
Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome prisiimti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

Eglė Petkutė
„Klaipėda“

PASAULIS TAMPA ISLAMO ĮKAITAIS

ALEKSAS VITKUS

Neseniai minėjome 9/11 puolimo penkmetį ir vėl girdejome mahometonų įvairiausių politinius bei religinius vadovus įkyriai, bet ne labai įtikinamai, aiškinant, kad visas islamo pasaulis yra nusistatęs prieš tokį barbarizmą, kuris prieš penkerius metus įvyko New York ir Washington, DC, miestuose. Tie patys vadovai vis mėgina mums įpiršti mintį, kad tai tik kelių islamo fanatikų darbas, ir kad panašių fanatikų yra ne tik pas juos, bet ir tarp kiekvienos pasaulio religijos pasekėjų.

Gal tai ir teisybė, bet reikėtų pripažinti, kad tai, kas dažnai vyksta islamo kraštuose, tėra tik retos išimtys Vakaruose. Mahometo pasekėjų vadovai, visokie imamai, kalifai, viziriai, eparchai, pašos, mulos, ajatolos ir kitokie, neturėtų pasitenkinti vien tik kasdieniniu įprastu teroristų pasmerkimu. Jie turėtų dėti rimtas pastangas taip paveikti savo bendruomenių religinį nusistatymą, kad fanatikų teroristų daugiau nebūtų. Deja, tokių pastangų nesimato.

Vykstančius žiaurumus ir nuogą netolerantiškumą aiškindami islamo dvasininkai paprastai sako: „Tai terorizmas, ne islamas“. Jei taip, tai daryk viską, ką gali, kad toks terorizmo vėžys iš islamo religijos būtų išpjautas. Bet ar tai yra pas mahometonus daroma? Užuo turaminę tokius greitai užsidengiančius „kovotojus“ už islamą, tos religijos vadovai juos kursto ir veda į kraštutinumus, kurie dažnai baigiasi kruvinomis aukomis.

Palyginkime tai keliais pavyzdžiais, kaip buvo atsiliepta į bjaurius krikščionių religijos įžeidimus, kuriuos ne vienas mūsų dar gerai prisimename. 1989 m. vienas „menininkas“ paviešino savo paveikslą, kuriame kryžius buvo įmerktas į šlapimo pilną indą. Toks „menas“ sukėlė didelį pasipiktinimą krikščioniškoje visuomenėje, buvo pasmerktas net JAV Kongreso, bet įvykusiuose protestuose niekas nežuvo. Dešimt metų vėliau, kitas „menininkas“, parodoje eksponavo savo paveikslą, kuriame buvo pavaizduota Jėzaus Motina su apnuoginta viena krūtimi, padaryta iš dramblio mėšlo. Vėl kilo tikrai pateisinamų priekaištų ir pasipiktinimo audra, bet ir vėl – niekas nei nežuvo, nei buvo sužeistas, nei sumuštas. Net ir „menininkas“ gyvas liko.

Kitaip reaguoja į islamo religijos „įžeidimus“ musulmonai. Praėjusių metų pradžioje viename Danijos laikraštyje išspausdinta politinė karikatūra, vaizduojanti pranašą Mohametą su bomba ant turbano. Prasidėjo riaušės, žuvo šimtas žmonių Nigerijoje, penki – Afganistane ir vienas – Somalyje. Tūkstančiai buvo sužeisti, materialiniai nuostoliai siekė milijonus. Jei galvotumėte, kad krikščionys į tokius tariamus įžeidimus ar provokacijas reaguoja labiau subrendusiai, turbūt neklytumėte. Juk musulmonai Amerikoje, išsikeidę ne mažiau negu jų religijos broliai kituose kraštuose, nei žudė, nei griovė, nei maištavo, bet tik reikė savo nepasitenkinimą laisvais laikraščio redakcijoms ar dar

kitaip. Tai tik lyg ir įrodo, kad elgesio skirtumo pagrindas nėra religija, bet kultūra.

Žmogus, kuris neturi teisės laisvai išreikšti savo įsitikinimų, negali būti laikomas visiškai laisvu. Tam reikia ir drąsos, kurią paminėjus prisiminkime ir visai neseniai iškilusį naują konfliktą, šį kartą Vokietijoje, Berlyne.

Pasirodo, kad Berlyno operos rūmai sustabdė Mozart operos „Idomeneo“ pastatymus. Toje operoje yra scena, kurioje pasirodo keturios nukirstos galvos: pranašo Mohameto, Kristaus, Budos ir Poseidono. Jos premjera Berlyne įvyko 2003 metais, ir iš musulmonų pasaulio ištisus trejus metus nebuvo jokios reakcijos. Gal jie į operos, ypač Mozart, pastatymus neina, ir tos jiems nepatinkamos scenos liko nepastebėtos? Arba gal musulmonų teroristai šiandien jau tiek įsidrąsino, kad nori pradėti Vakarų pasaulį laikyti savo įkaitais?

Operos direktorius Kirsten Harms, gavęs iš musulmonų anoniminių grasinančių laišką, nusigandęs paskutiniu laiku įvykusių dažnų musulmonų riaušių ir aršių demonstracijų, nutarė tą operą išimti iš šimtinio repertuaro. Turbūt prisiminė pernykščius įvykius Danijos laikraščiui išspausdinus tas atmintinas karikatūras. Arba kas vyko, kai musulmonams nepatiko rugėjo 12 dienos popiežiaus Benedikto XVI kalba Regensburgo universitete? Nors popiežius ir atsiprašė, bet musulmonams to nepakako. Gerai bent, kad nebuvo pralietas kraujas.

Gal operos vadovai prisiminė ir iš Indijos kilusį Salman Rushdie, kuris 1988 m. parašė knygą „The Satanic Verses“? Ši knyga Islamo sluoksniuose buvo sutikta kaip baisus Korano įžeidimas, po ko daugelyje musulmoniškų kraštų prasidėjo demonstracijos ir riaušės. Jis ilgus metus gyveno bijodamas, kad Irano ajatola Ruhollah Khomeini visiems musulmonams 1989 m. paskelbtas įsakas nužudyti autorių nebūtų kaip nors įvykdytas. Ir nors Rushdie ir atsiprašė, ir pasisakė būsiąs ir toliau geru islamo religijos pasekėju, fundamentalistai jam ir šiandien dar neatleido.

Dar vienas islamo „tolerancijos“ pavyzdys. Jau daug metų Ispanijoje buvo švenčiama 1492 metus primenanti šventė, kai ispanai pagaliau baigė iš savo krašto išstumti juos 800 metų valdžiusius arabus-maurus. Triukšmingose iškilmėse gyventojai, vilkintys senoviškais rūbais, surengdavo tariamas krikščionių ir maurų kautynes, po kurių, laimėjus krikščionims, buvo sunaikinamas pranašas Mohameto atvaizdas. Šimet, pasimokę iš musulmonų reakcijos dėl Danijoje pasirodžiusių karikatūrų, daugelis Ispanijos miestelių ir kaimų pradeda atsisakyti tų tradicinių istorinių iškilių.

Tuo tarpu Berlyne pasipiktino tos Mozart operos mėgėjai ir net plati vokiečių visuomenė, įskaitant ir Vokietijos kanclerę Angel Merkel, kuri aiškiai pareiškė, jog „tokia baimės padiktuota, mūsų pačių primta cenzūra negali būti toleruojama“. Panašiai galvojo ir vidaus reikalų ministras Wolfgang Schäuble, kurio rankose yra krašto vidaus saugumas. Reikia stebėtis, jog

DANUTĖ BINDOKIENĖ

„Trick or treat“?

Šiandien nuo vieno šios šalies pakraščio iki kito skamba durų skambučiai ir vaikiški balseliai kartoja tradicinį sakinį: „Trick or treat“. Net kūdikiai ant mamos ar tėtės rankų, papuošti „helovyniškais“ drabuželiais, raginami „reikalauti“ skanumynų. Įdomu, kaip tie mažutėliai „nubastų“ namų savininkus, jeigu nieko negautų?

Keistai atrodo šis Halloween paprotys, kai pokario metais lietuviai iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje atvyko į Ameriką, keistas jis ir šiandien, nors iš esmės dabar atrodo labai jau nekaltas, nes nuo kažkokio blogio, to grasinamo „trick“, gali nesunkiai atsipirkti sauja saldinių. Bet kaip išvengti blogio, kuris tyko iš visų pusių jau kur kas didesniu ir pavojingesniu mastu, nei vienas kitas kiaušinis, paleistas į langą, išvartytos šiukšlių dėžės ar ištepotos garažo durys?

Respublikonų partija, bijodama prarasti daugumą Atstovų rūmuose ir netekti dabartinės įtakos Senate, siūlo išeiti: lapkričio 7-osios rinkimuose balsuoti už jų partijos kandidatus. Demokratai tuo tarpu tvirtina, kad tai pats pavojingiausias žingsnis, kokį Amerikos piliečiai gali žengti: vienintelis išsigelbėjimas – atiduoti balsą už Demokrataų partijos žmones.

O tas vargšas pilietis (jeigu apskritai politika bent kiek domisi) yra atsidūręs tarp „kūjo ir priekalo“ – ir taip blogai, ir taip negerai. Kurį iš tų neigiamybių pasirinkti? Galbūt rinktis ir nereikės, nes rinkimų būstinės žada užplūsti meksikiečiai, jau įsigiję Amerikos pilietybę. Jų tikslas – išrinkti tokius žmones, kurie bus nuolaidesni nelegaliems imigrantams (žinoma, iš Meksikos) ir išleis jiems palankesnius įstatymus. Jie puikiai žino, kad nei Meksikos-Amerikos pasienyje patruliuojantys ginkluoti kariai, nei prez. Bush žadama pasitvartinti užtvara nesustabdyti norinčių patekti į šią galimybių šalį.

Galbūt čia kaip tik Amerikos piliečiai turėtų stabtelėti ir pagalvoti: ar neribojamas leidimas emigruoti į JAV yra „treat“, ar „trick“.

Nepaslaptis, kad JAV mies-

tuose pastaraisiais metais pagausėjo nusikaltimai, ypač susiję su narkotikų prekyba ir vartojimu. Prieš pora dešimtmečių miestų getuose daugiausia gatvės gaujų egzistavo ir tuo pačiu nusikaltimų įvykdymo vadina moji gyventojų „mažuma“, kurią sudarė juodosios rasės atstovai. Dabar viršų paėmė meksikiečiai. Jeigu netikite, atkreipkite dėmesį į nusikaltėlių vardus ir pavardes, skelbiamas žiniasklaidoje. Įvairių narkotikų siuntos nenutrūkstančia grandine plaukte plaukia būtent iš Meksikos. Besivaržydami dėl „geriausios rinkos“, narkotikų pirkkliai pačiais žiauriausiais būdais kovoja tarpusavyje. Dažnai susišaudymų ar kitų smurto veiksmų metu nukenčia nekalti žmonės, nelaimingu atveju atsiradę „fronto linijose“.

Kovojama ne tik Amerikoje, bet dar arčiau pačioje Meksikoje, ypač provincijose, kur mažiau policijos, o dažnai ir policininkai yra įsivėlę į nusikalstamą veiklą. Galima sakyti, kad narkotikų pirkkliai ir jiems pavaldžios grupuotės Meksikoje naudoja tiek pat žiaurias priemones, kaip vadinamieji teroristai Irake. Kad įbaugintų gyventojus (ir, žinoma, teisėsaugą), nesidrovi net viešai žudyti, deginti ar kitaip terorizuoti visus, kurie gali pastoti kelių jų veiklai. Pvz., per pastaruosius kelis mėnesius nužudyti 123 policininkai, 2 teisėjai ir 3 prokurorai, jau nekalbant apie netoli dviejų tūkstančių civilių gyventojų. Gaujos čia gerai organizuotos, ginkluotos ir be jokio žmoniškumo žymių. Ar tokia ateitis laukia ir šiaurės Meksikos sienos, jeigu ji bus atidaryta visiems? Pirmieji ženklai, kad iš tikrųjų taip gali būti, jau seniai matomi, nors daugelis nenori jų pripažinti.

Tad Amerikos piliečiai, besiruošiantys kitos savaitės antradienį balsuoti, turėtų gerai pagalvoti, už ką atiduoti savo balsą. Ne tik karas Irake, bet ir šios šalies gatvėse ir gatvelėse yra svarbu. Juk teroristai savo smurto veiksmus atlieka ne vien dėl „įsitikinimų“, bet ir dėl pinigų. Iš to taško žvelgiant, Halloween „trick or treat“ neatrodo taip „pavojinga“...

net ir nuosaikesni Vokietijos vadovaujantys musulmonų bendruomenės sluoksniai pareikalavo, kad ši opera būtų gražinta į ateinančio sezono repertuarą. Sukrėsti tokios reakcijos, operos vadovai žada taip ir padaryti, bet tik jei jiems bus prizadėta pakankama policijos apsauga.

„Chicago Tribune“ rugsėjo 30 d. vedamasis baikščiai dėsto, kad jei tai būtų koks didelio masto renginys, kaip pasaulinė sporto olimpiada ar politinis suvažiavimas, gal ir reikėtų į galimus teroristų grąsinimus tvirtai atsakyti, jog atėjo laikas jiems nepasiduoti. Toliau vedamasis lyg ir pasiduoda grąsinimams, aiškindamas, kad „bet čia tėra tik opera, ir tik viena jos scena“, – taigi ar apsimoka erzinti musulmonus?

To paties laikraščio bendradarbis Leonard Pitts mąsto ir dėsto šiek tiek kitaip. Jei operos direktorius Harms norėtų laikytis žodžio laisvės

principo, jis galėtų gana lengvai apsispręsti dėl tos operos pastatymo ir nepasiduoti grąsinimams, jei jis jautųsi atsakingas tik už savo operos rūmus, už savo kolegas, scenos darbininkus, klausytojus ar net ir už savo paties gyvybę. Bet kaip jis turėtų jaustis, jei taptų atsakingas už galimus tūkstančius gyvybių, kurios paprastai būna prarandamos musulmonų protesto žygiuose?

Pitts todėl sako suprantas, kodėl operos direktorius Harms to bijo ir stengiasi išvengti. „Suprantu, bet nesutinku, – drąsiai rašo žurnalistas ir tęsia – Jau per ilgai mes stebėjome ir toleravome radikalių musulmonų elgseną, panašią į išlepintų vaikų, kurie krenta ant žemės ir klykia, kol negauna, ko jie nori“. Tėvai, kurie tokiems vaikams nusileidžia, ateityje gali laukti dar blogesnio elgesio. Ar ne geriau juos pamokyti kaip elgtis, užuot jiems nusileidus?

Nukelta į 5 psl.

Svarbiausioji sveikatos sąlyga — darbas pagal pašaukimą

Sužinojė, kad į Čikagą iš Lietuvos atvyksta Dainius Kepenis ir čia organizuos „Ruonių šventę“, nutarėme jį pakalbinti.

— Kaip prasideda žinomo Lietuvoje sveikuolio diena?

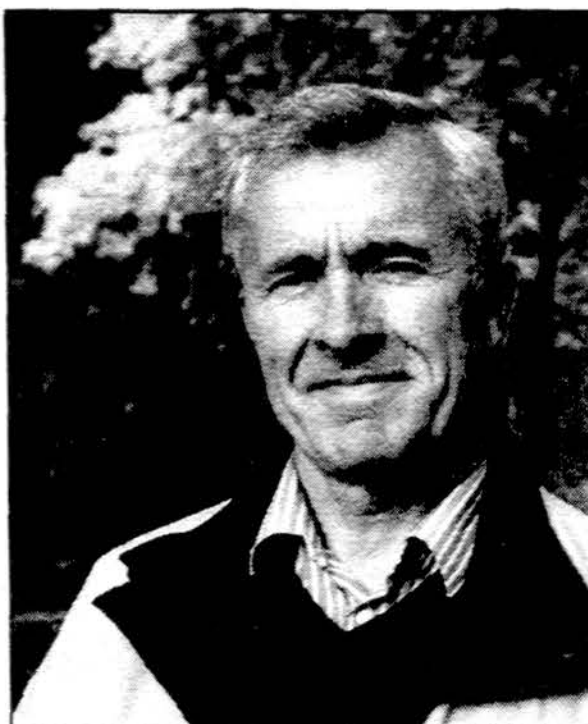
— Mano diena paprastai prasideda 7 val. rytine mankšta, kurią atlieku kartu su sveikatos mokyklos dalyviais. Pradžioje mes atliekame 35 pratimus, po to bėgame pusantro kilometro meditacinį bėgimą, po kurio su malonumu neriamė į Baltijos jūrą. Visa tai jau 17 metų beveik kiekvieną dieną ir bet kokią dieną.

— Jei neklystu, Jūsų mėgstamiausios sporto šakos — maratonas ir triatlonas. Man asmeniškai šios sporto šakos visai neatrodo „sveikuoliškos“. Kodėl Jums jos taip patinka? Kokiose rungtyse esate dalyvavę?

— Jei pasakyčiau viską, ką norėčiau pasakyti šia tema — nepakaktų ir vienos knygos. Trumpai atsakyti — nelengva. Maratono sveikuoliškumas yra tas, kad čia lengviausia pažinti save. O savęs pažinimas yra esminis sveikuoliško gyvenimo tikslas. Kai pirmą kartą įveikiau maratoną (42 km. 195 m — tai tikras ir vienintelis maratono nuotolis, visa kita, ką vadiname maratonu yra tik kažko labai sunkaus sinonimas) pasakiau sau — šis diplomai man vertingesnis už aukštojo mokslo diplomą. Todėl, kad jam pasiekti prireikė žymiai didesnių pastangų. Ir naudos gyvenimo prasmei suvokti davė žymiai daugiau. Po to į mano gyvenimą atėjo ramybės. O ramybė yra sveiko gyvenimo rezultatas ir didžiausia gyvenimo sėkmė. Maratonų ir triatlonų (oficialiose varžybose) esu įveikęs per 20. Čia neskaičiuoju daugybės ilgų nuotolių, įveiktų įvairiuose bėgimuose, kaip, pvz., aplink Lietuvą ar Baltijos jūrą, ar į Anykščius, kur per dieną tekdavo įveikti iki 100 km. Mano globojamas Petras Silkinas tapo dukart pasaulio 1,000 mylių bėgimo čempionu ir jam priklauso 10 pasaulio ilgų nuotolių bėgimų rekordų, pakeliui įveikiant 1,609 kilometrų. Tačiau bėgant maratoną aš jį ne kartą įveikiau. Niujorko maratone daug metų mano rezultatas buvo geriausias tarp Lietuvos bėgikų: 2 val. 53 min. 59 sek. Bostono maratone 1996 metais mes trys lietuviai (aš, Romas Sausaitis ir Rimas Jakelaitis) buvome antri tarp kelių šimtų komandų.

— Jūs Lietuvoje žinomas sveiko gyvenimo būdo propaguotojas. Kas paskatino Jus imtis šio darbo?

— Manau, kad aš radau savo pašaukimą ir darau tai su didžiuliu malonumu. Dirbdamas sveikatos mokykloje supratau, kad mano gyvenimo nepakaks, kad sužinočiau visas sveikatos palaikymo, atstatymo ir išsaugojimo paslaptis, tačiau didžiausią jau sužinojau. Ir jos nebeslepiau. Gyvenimas vis labiau patvirtina mano atradimą, kad pirmoji ir svarbiausioji sveikatos sąlyga yra darbas pagal pašaukimą. Jei gerai apsidairysite, pamatysite, kiek daug žmonių ne savo vietose. Jie sukelia vienas kitam įtampą. O ši yra pirmoji visų ligų priežastis. Žmogus savo vietoje yra laimingas ir nešą laimę kitiems. O su ja ir ramybę — svarbiausią sveikatos sąlygą. Deja, du trečdaliai žmonių taip savęs ir savo laimės neranda...

Dainius Kepenis

— Ruošiate „Ruonių šventę“ Čikagoje. Kaip kilo mintis su-ruošti šį renginį?

— Ši mintis kilo ne man. Mano mokinys Rimantas Galvydis, kuris jau daug metų gyvena Čikagoje ir yra labai didelis sveikos gyvensenos entuziastas, sužinojęs, kad žadų čia apsilankyti, griežėsi iniciatyvos sukviekti bendraminčius ir surengti ne kokią nors alaus šventę, bet sveikuolių maudynes Mičigano ežere. Prieš tai pasiūlė pakalbėti susitikime su visais esamais Čikagos sveikuoliais ir norinčiais jais tapti. Tiesa, sveikuolio apibrėžimas dažnai klaidingai traktuojamas. Jei norite jį rasti, kokią aš suprantu — atsiverskite puslapį www.sveikuoliai.lt.

Lapkričio 10 d. 6 val. v. PLC Bočių menėje įvyks susitikimas su Lietuvos sveikuolių sąjungos prezidentu, Palangos sveikatos mokyklos direktoriumi Dainiumi Kepeniu. D. Kepenis skaitys paskaitą apie grūdinimąsi. Po paskaitos atsakys į klausimus.

Lapkričio 12 d., sekmadienį, visus mylinčius sportą kviečiame atvykti į Down Town, Chicago, kur įvyks pirmoji sveikuolių „Ruonių šventė“.

Šventė vyks Michigan Ave. ir Lake Shore Dr. susikirtimo vietoje esančiame plažėje. Iš Olive Garden parko (kur E. Ohio gatvė baigiasi ties viaduku, prie Navy Pier) 12 val. p.p. prasidės eisena į plažą, į maudynių vietą. Organizatoriai kviečia apsirengti tautiniais drabužiais arba raudonos, geltonos, žalios spalvos rūbais, atsinešti trispalves vėliavas. Rūbai turi būti šilti, taip pat reikia turėti kepurę, pirštines, šalikus.

Rinktis 11:30 val. r. Olive Garden parke.

— Ar visi žmonės gali tapti „ruoniais“? Ar galima be išankstinio pasiruošimo šokti į ledinį vandenį?

— Tarp 28,000 sveikatos mokyklos absolventų aš nemačiau nė vieno, kuris negalėjo tapti „ruonių“. Visas pasiruošimas yra supratimas, kad tu gali trumpą laiką pasinėsti į ledinį vandenį ir greitai nusišluostęs patirti didžiulį pasitenkinimą ne tik nuo adrenalino audros, bet ir patikėjimo, kad esi ne iš kelmo spirtas. Žinoma, kad būtų paprasčiau, mes sušylame besimankštindami ir pabėgiojame. O kokios nuostabios permainos vyksta organizme po tokio trumpalaikio streso net sunku papasakoti. Nežinau nė vieno dėl to pasigailėjusio.

— Esate Palangos sveikatos mokyklos vadovas. Kas tai per mokykla, nuo kada ji veikia Lietuvoje, kokie jos tikslai?

— Ši mokykla jau veikia septynioliktus metus ir išleido 276 laidas, kuriose dalyvavo per 28,000 Lietuvos ir užsienio piliečių. Mokyklos tikslas

išmokyti sveikos gyvensenos pagrindų. T. y. pažinti save, teisingai maitintis, grūdintis, kvėpuoti, mankštintis, gyventi be vaistų, suvokti save kaip tobuliausią Dievo kūrinį ir palaikyti savyje šią dvasią.

— Jūs — Lietuvos sveikuolių sąjungos prezidentas. Kas tai per organizacija, ką ji veikia?

— LSS vienija visus Lietuvos piliečius, pasiryžusius tobulėti per fizinę ir dvasinę darną, siekiančius asmeniniu pavyzdžiu propaguoti šiuos idealus savo artimųjų, kaimynų, bendradarbių tarpe. LSS vykdo programą, priimtą savo pirmame suvažiavime prieš 16 metų:

LIETUVOS SVEIKUOLIŲ SĄJUNGOS PROGRAMA

1. Sąjunga formuos ir propaguos sveikos gyvensenos idealus ir juos taikys įvairioms socialinėms grupėms (kūdikiams, darželinukams, moksleiviams, studentams, dirbantiems, pensininkams, invalidams, sunkiai auklėjamiems ir t.t.) ir kiekvienam individui.

2. Sąjunga organizuos sveikatos klubus, specializuotas sveikos gyvensenos mokyklas, sveikos mitybos valgyklas, funkcinę diagnostiką ir sveikatos kabinetus, mokslinius tyrimus, rengs sveikos gyvensenos specialistus, sveikatingumo renginius, konkursus, padės ikimokyklinėms ir mokymo įstaigoms.

3. Sąjunga kviečia visus žmones

jas, pasitelkus įvairių profesijų specialistus ir valstybines įstaigas.

5. Sąjunga remsis nuostata, kad žmogus — nedaloma visuma, visatos atspindys. Siekiant darnos, svarbu: jausti, pažinti, ugdyti, išbandyti, įveikti save; tikėti dvasinėmis galiomis ir dvasiniais ryšiais; tarnauti grožiui, gėriui, dorai ir tiesai. Sveikata — darnos matas.

6. Sąjunga rengs siūlymus Respublikos Vyriausybei, kad būtų sukurta sistema, garantuojanti jos gyventojams sveikos gyvensenos sąlygas.

(PRIIMTA 1990 METŲ SAUSIO 13 D. PIRMAME SUVAŽIAVIME)

— Ar daug turite Lietuvoje pasekėjų, kokia jų geografija Lietuvoje?

— Veikia per 50 sveikuolių klubų, kurie vienija per 3,000 narių. Jie gyvena daugelyje Lietuvos miestų ir miestelių.

— Esate kandidatavę į Seimą. Ką manote apie tai, ar galvotumėte dar kandidatuoti?

Manau, kad kandidatuoti į Seimą gali tie, kurie tam jaučia pašaukimą ir yra pasiruošę savo išsilavinimu, patirtimi, nuopelnais. Arba jus prašo visuomenė, kuri gerai jus pažįsta, tiki jumis ir nori, kad kantriai padirbėtumėte jų labui. Mano atvejis turbūt antrasis. Daktaras Bobelis pakvietė į savo komandą ir įtikino, kad turėčiau pakentėti tuos 4 metus tautos labui. Sutikau, bet, matyt, ne visiems įtikau — per daug revoliucinių idėjų pargarsinau per rinkiminę kampaniją, kurios ne visiems patiko. Taigi ir vėl lieku prie savo įsitikinimo — tik didelės visuomenės dalies labai prašomi padirbėti jų labui ir turintys tam aiškų pašaukimą gali ten kelti savo kandidatūrą. Man šios abi sąlygos labai tinka. Todėl artimiausiu metu nežadu kandidatuoti.

— Ar visos Jūsų svajonės išsipildė?

— Labai daug išsipildė, bet dar ne visos. Tačiau labai jau daug ženklių, kad gali išsipildyti. Net pačiam bangu darosi...

— Ką dar be sporto mėgstate Dainius Kepenis?

— Mėgstu keliauti ir filosofuoti su išmintingais žmonėmis.

— Ačiū už Jūsų atsakymus ir linkime Jums geros „Ruonių šventės“ Čikagoje.

Kalbėjosi

Laima Apanavičienė

Lapkričio 12 d. šioje vietoje vyks „Ruonių šventė“.

LIETUVIŲ TELKINIAI

PUTNAM, CT

BANDYMAS GELBĖTI DAR VIENĄ LIETUVIŲ PARAPIJĄ

Šių metų spalio 9–10 d. Putname seserų sodyboje vyko Amerikos lietuvių kunigų vienybės metinis suvažiavimas. Ta proga buvo atvykęs vysk. P. Baltakis, prel. E. Putrimas, kuriam dabar tenka tarpininkauti, tvarkant užsienio lietuvių parapijų reikalus.

Spalio 13 d. įvyko JAV LB posėdis, kuriame dalyvavo Krašto

valdybos pirmininkė Vaiva Vėbraitė, NY apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė, Detroito klebonas kun. Ričardas Repšys ir Religinų reikalų tarybos pirmininkė ses. Margarita.

Buvo svarstomi New York Aušros Vartų parapijos reikalai, tai yra, tos lietuvių parapijos uždarymas. Kyla opus klausimas, kaipgi bus galima tęsti sielovadą lietuviams savo kalba, nykstant lietuviškoms parapijoms? Aušros Vartų bažnyčioje šiuo metu pamaldų laikyti negalima, nes reikia taisyti stogą. Čia ir iškilo didelė problema tarp kurios bei parapijiečių. Teks naujai sukurtam komitetui pasidomėti ne tik stogo, bet ir kitais pastato remonto reikalais, ir išsiaiškinti dėl remontų finansavimo.

Prieš atvykdamas į kunigų vienybės posėdį Putnam, CT, prel. E. Putrimas lankėsi Washington, DC, ir jam teko kalbėtis su neseniai atvykusia Lietuvos ambasadoriaus pavaduotoja apie lietuvių nekilonąją kultūros paveldo — bažnyčių uždarymą ir jų turto išsaugojimą.

Ne tik tie, kurie gyvena Manhattan, NY, mėgsta ateiti į Aušros Vartų parapijos salę, bet čia susirenka ir toliau gyvenantys lietuviai, ypač vadinamos trečiosios kartos, pasimelsti, pabendrauti. JAV LB pirmininkė Vaiva Vėbraitė pranešė, kad Lietuvių Bendruomenė sudarė komitetą iš trijų asmenų; pirmininko Algio Luko iš Washington, DC, Marijos Remienės iš Chicago, ir New York apygardos pirmininkės Ramutės Žukaitės. Komitetas rūpinsis lietuviškų bažnyčių palaikymu, kad kiek galima ilgiau jos tarnautų lietuviams.

Ses. M. Bareikaitė

Spalio 13 d. įvykusiame posėdyje, svarstant lietuvių Aušros Vartų parapijos New York išlikimą. Iš kairės: JAV LB Religinų reikalų tarybos pirm. ses. Margarita Bareikaitė, NY apygardos pirm. Ramutė Žukaitė, prel. Edis Putrimas, JAV LB Krašto valdybos pirm. Vaiva Vėbraitė ir kun. Ričardas Repšys.

PASAULIS TAMPA ISLAMO ĮKAITAIS

Atkelta iš 3 psl.

Panašiai yra ir su islamu bei jo radikaliais pasekėjais — fundamentalistais. Juo daugiau ir ilgiau pasaulis jiems nuolaidžiaus, tuo daugiau jie ir protestuos, triukšmaus, žudys. Jų provokuoti be reikalo nederėtų, bet atsisakyti mūsų konstitucijos duotos teisės išreikšti savo nuomonę būtų nedovanotina ir to mes negalime prileisti.

Taip, tai būtų rizika. Išeisk tuos musulmonų karštagalvius ir lauk, kol jie pradės naikinti bet kokią nuosavybę, griauti, ardyti, imti įkaitus? Bet ar turime kitokią pasirinkimą? Reikia rizikuoti, nes kitaip mes prarasime daugiau negu nuosavybę ar turtą ir visi tapsime jų įkaitais.

O islamo pasekėjams taip įprasta ir paranku pasijusti esant ižeistais. Tai mūsų „netikėlių“ buvimas jų žemėje, tai nepagarba jų religijai, tai per palaida ar liberali Vakarų kultūra, tariamas moterų rūbų nekuklumas, daniškos karikatūros, popiežiaus kalbos, Izraelio egzistencija, karas Afganistane, karas Irake ir t.t.

Kai kuriuos žmones įžeidžia menas, kitus — knygos, laikraščiai, dar kitus — muzika. Bet žmonės turi teisę jos klausytis, eiti į operą ar apie tai skaityti, ir tos teisės negali atimti tie, kurie dabar veda kovą prieš bet kokią Vakarų įtaką ar kultūrą. Pasiduokime ir tapkime Islamo įkaitais?

Lietuvos dailėtyroje, besigilinančioje į XX a. dailę, yra dar daug neištyrinėtų temų: viena jų — moters portretas amžiaus antrosios pusės tapyboje. Pats portreto objektas — moteris, atsineša savo tematiką, paskatinančią gilintis į psichologinius ir socialinius moters portreto raidos bruožus, neatsiejamus nuo feministinių idėjų sklaidos. XX a. antrosios pusės tapybinis moters portretas nurodo lyčių problemą: moteris priešpriešinama vyrui, gamta — kultūrai, o privatumas — viešumui. Portretas — tai realios individualybės, konkretaus žmogaus meninis atvaizdas XX amžiuje dažnai atspindintis ne portretuojamojo, bet dailininko pasaulį. Dar postimpresionistas Polis Gogenas (Paul Gauguin) yra pasakęs: „Modelis, mums dailininkams, — kaip spausdinti ženklai, padedantys išreikšti save“. Nereikia pamiršti, kad Vakaruose, XX amžiaus antroje pusėje, o ypač jo pabaigoje, tapybos ribos yra labai susiaurėję. Minimalizmas, kinetinis menas, conceptualizmas ir kt. iš vyraujančios pozicijos nustumia tapybą į antrą planą. Drauge ir pati tapyba yra daugeliu atvejų atsisakiusi figūros: abstraktusis ekspresionizmas, potapybinė abstrakcija, o menas — grynai abstraktūs stiliai. Tai, kas lieka portretui, yra labai mažai, tačiau žmogaus atvaizdas vis dar nedingsta iš tapybos akiračio, atvirkščiai — jis generuoja naujas reikšmes ir idėjas.

Tuo tarpu Lietuvos tapybos — o drauge ir portreto — istorija ne tik buvo įtakota politinės ideologijos, bet patyrė ir griežtus cenzūros, kūrybinės laisvės varžymo etapus. Tačiau nuolatos buvo juntama kūrybinė pasipriešinimo dvasia, moderniems ieškojimams būrusi aplink save daug dailininkų. Per XX amžiaus antrosios pusės lietuvių tapybinio portreto istoriją eina ryški ekspresionizmo linija. Nepaisant stalinistinio laikmečio sąstingio — primestos „iš viršaus“ akademinio natūralizmo krypties, — vos tik spėjus pasikeisti sąlygoms, plačiai atgimsta ekspresyvi arsininkų tipo tapyba, o dar vėliau kai kurie tapytojai pasuka siurrealistinio ekspresionizmo kryptimi. Tarybinei santvarkai einant į pabaigą, jau ir oficialiose parodų salėse pradeda rasti pirmosios abstrakcijos. Portreto paplitimui „iš viršaus“ diegiama realistinio vaizdavimo samprata turėjo ir teigiamos įtakos. Neaišku, ar lietuvių XX amžiaus antrosios pusės tapyba turėtų tiek portreto

MOTERS PORTRETAS XX A. ANTROSIOS PUSĖS LIETUVIŲ TAPYBOJE (Vyrų ir moterų žvilgsnis)

IEVA ŠADZEVIČIENĖ

Nr. 1

žanro kūrinių, kiek yra dabar. Palyginus su Vakarų to paties laikmečio tapyba aiškūs skirtumas: didesnės dalies lietuvių dailininkų kūryboje aptinkamas portretas, o to paties laikmečio Vakarų tapyboje tik vienoje kitoje kryptyje dar sutinkami portretai. Tik, žinoma, portretinio žanro gausa dar dar neparodo pačios tapybos kokybės.

Moters portreto vieta lietuvių tapyboje pakankamai svari. Žiūrint psichologiniu aspektu, moters portreto meniniai tyrinėjimai glaudžiai siejasi su postmoderniame laikmetyje populiariomis feministinėmis idėjomis, ką lemia pats tapybos tyrimų objektas — moteris ir jos atvaizdas — portretas.

XX amžiaus antrosios pusės lietuvių tapyboje išsiskiria keletas dailininkų, teikusių didelį dėmesį būtent moters portretui. Tai Marija Cvirikienė, Vytautas Ciplijauskas, Bronė Mingilaitė-Uogintienė, Leonardas Gutauskas, Kostas Dereškevičius. Taip pat maždaug vienodą dėmesį vyrų ir moterų portretams skyrė: Irena Trečiokaitė-Žebenienė, Antanas Gudaitis, Augustinas Savickas, Vladas Karatajus, Sofija Veiverytė, Mindaugas Skudutis.

XX a. antrosios pusės moters portretas neišvengė amžiaus pradžios meno įtakos (juolab, kad daugelis dailininkų tęsė dar arsininkų pradėtą tapybinę lietuviškojo ekspresionizmo kryptį). Tačiau vėlesnės šio žanro apraiškos jau nutolo nuo ankstesnių principų. Kintant socialiniam klimatui, pakito ir pats požiūris į moterį kaip tapybos objektą.

Požiūris į moterį, kaip į tapybos objektą, buvo vyraujantis XX amžiaus pirmosios pusės prieš-

kario dailėje. Tą lėmė ne tik „vyriškosios tapybos“ dominavimas, bet ir pati sociokultūrinė amžiaus pradžios visuomenės situacija. Su menine dailės „moteriškumo“ kategorija dažniausiai siejamas dekoratyvumas, manieringumas, miniatiūriškumas, sentimentalumas, mėgėjiškumas. Tradicinė moters veiklos sfera — namai, lėmė pagrindinį moters portretų tipą: su jais susijusios motinystės temos, o taip pat ir reprezentaciniai garsių vyrų žmonių, dukterų atvaizdai ir pan. Taip pat atsiranda ir nemažai teatro aktorių ar kitoms meninės veiklos sferoms priklausančių moterų portretų. Nors čia jau vaizduojamos moters, tradiciškai daugiau su vyrais siejamai visuomenės sferai, tačiau vienaip ar kitaip jos pretenduoja į kitą moteriškąją vaizduojamosios dailės tipą — meiluzę. Tokia moteriškųjų vaizdavimo stereotipų linija praktiškai eina per visą dvidešimtojo amžiaus portretinę tapybą, nepaisant gerokai pakitusių socialinių sąlygų.

Prieškario nepriklausomos Lietuvos tapyba siejasi su tokiais vardais, kaip A. Žmuidzinavičius, M. K. Čiurlionis, A. Vienožinskis, A. Varnas, P. Kalpokas, V. Didžiokas, K. Sklerius, A. Galdikas, V. Vizgirda, A. Samuolis ir kt. Tai tarsi „lietuvių tapybos tėvai, padėję pamatus visai XX amžiaus tapybai. Jų požiūris dominuoja, kaip dominuoja ir vyriškasis moters-objekto traktavimas amžiaus pirmosios pusės lietuvių tapyboje. Moters dailininkės kol kas neužima pagrindinių pozicijų. (Juolab kad daugelis garsesnių menininkų pradeda kurti tik ketvirtajame dešimtmetyje — prieš pat okupaciją ir savo pozicijas įtvirtina tik tarybinėje dailėje). Tai Černė Percikovičiūtė, Irena Pacevičiūtė, Barbora Didžiokienė, Marija Račkauskaitė-Cvirikienė, Irena Trečiokaitė-Žebenienė ir kt.

Psichologiniu požiūriu moterų portretai, nutapyti vyrų dailininkų ir moterų dailininkų, labai skiriasi. Tai pirmiausia siejasi su vyro — kūrėjo/geniaus — mitu, vyravusiu dvidešimtojo amžiaus pradžioje ir iš dalies tebegyvuojančiu iki dabar. Genijus visais atvejais gali būti tik vyras. (Vyras — herojus, ir jokių būdu ne herojė). Psichoanalizėje, dar prieš S. Freud, genijškumas buvo tapatinamas su viena iš vyriškųjų seksualinių energijų.

Bus daugiau.

Elektronikos atliekų perdirbimas — pelningas verslas

EMP generalinis direktorius Almontas Kybartas.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, spalio 30 d. (ELTA) — Elektronikos ir automobilių atliekas perdirbanti bendrovė „Elektroninių mašinų perdirbimas“ (EMP) per tris šių metų ketvirčius pasiekė 49 mln. litų apyvartą — 2,6 karto didesnę negu pernai tuo pat metu. Šiame bendrovė auga ir investuoja sparčiausiai per visą savo veiklos istoriją.

EMP generalinis direktorius Almontas Kybartas, įvertinęs 9 mėnesių rezultatus, teigia, jog 2006-ieji bendrovei yra sparčiausios plėtros ir augimo metai per visą jos septynerių metų gyvavimo laikotarpį.

„Dabar turime 190 darbuotojų — dvigubai daugiau negu šių metų pradžioje. Atliekų surinkimo skyriai dirba dešimtyje Lietuvos apskričių. Išplėtėme automobilių atliekų perdirbimą bendradarbiaudami su jų demontuotojais. Netrukus baigsime

statyti didžiausią Baltijos šalyse šaldytuvų perdirbimo gamyklą“, — sako A. Kybartas.

Pasak jo, spartų EMP pardavimų kilimą šiemet lėmė augantys automobilių katalizatorių laužo ir elektronikos atliekų surinkimo ir perdirbimo kiekiai.

Beje, šiemet bus pasiektas ne tik pardavimų, bet ir investicijų į EMP ilgalaikį turtą rekordas. EMP, nesinaudodama jokių Europos Sąjungos fondų parama, šiemet investuoja daugiau kaip 10 mln. litų.

1999 metais įkurta EMP surenka, superka, perdirba elektronikos atliekas (buitinę, biurų techniką, kabelius, laidus) ir automobilių atliekas. Jos gamybos pajėgumai per metus — 10,000 tonų elektronikos atliekų, iki 1,000 tonų laidų ir kabelių, apie 300 tonų katalizatorių.

Konservatorius išsakė savo versiją

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos frakcijos narys Jurgis Razma paties prašymu liudijo Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (NSGK), išsakydamas savo versiją dėl Valstybės saugumo departamento (VSD) pareigūno Vytauto Pociūno išsiuntimo į Baltarusiją, kur jis vėliau žuvo.

J. Razma jau anksčiau žiniasklaidai yra pasakojęs keletą kartų buvęs susitikęs su V. Pociūnu, ir iš pokalbių susidarys įspūdis, jog anksčiau vienai VSD valdybų vadovavęs pareigūnas į Baltarusiją buvo išsiųstas siekiant nušalinti jį nuo atliekamų tyrimų.

„Uždaram komisijos posėdyje yra galimybių atviriau ką nors papasakoti, o mano liudijimų kryptis buvo perteikta informacija apie mano buvusius keletą susitikimų su žuvusiuoju V. Pociūnu, taip pat apie susitikimą jo iniciatyva prieš pat jį išsiunčiant į Gardiną, dar po to buvusius porą su-

sitikimų ir paskutinį, šių metų rugpjūčio 5 dieną, nedaug likus iki jo žūties“, — po komiteto posėdžio sakė J. Razma.

Konservatorius daktart išskėlė savo versiją, jog pareigūnas į Baltarusiją dirbti Lietuvos generaliniame konsulate Gardine buvo pasiųstas siekiant jį nušalinti nuo atliekamų tyrimų Lietuvoje.

J. Razma patvirtino, jog susitikimas, kuriame pareigūnas jam leides suprasti esamas išsiunčiamas iš Lietuvos, kad būtų nušalintas nuo vadovavimo vienai VSD valdybų, įvyko paties V. Pociūno iniciatyva.

Seimo NSGK vadovas po konservatoriaus liudijimo išsamiau pokalbio su J. Razma nedetalizavo.

„Mes visiems žmonėms, kurie liudijo mums, esame dėkingi, kadangi tai sudaro galimybę susidaryti nespekuliatyvų, o faktinį vaizdą, kokia yra situacija visais tiriamais klausimais“, sakė NSGK vadovas.

SPORTAS

* Las Vegas (JAV) priims Amerikos žemyno 2008 metų olimpinį žaidynių vyrų krepšinio atrankos turnyrą, pranešė Tarptautinė krepšinio federacija (FIBA). Las Vegas pasirinktas po to, kai Venesuelos valdžia atsisakė rengti turnyrą dėl finansinių problemų. Olimpinio žaidynių atrankos turnyre dalyvaus dešimt komandų iš Šiaurės, Pietų bei Centrinės Amerikos ir Karibų jūros baseino. Kelialapis į 2008 metų žaidynes iškovojo tik atrankos turnyro finalininkės, o trečią, ketvirtą ir penktą vietas užėmusios

rinktinės dėl likusių trijų kelialapių kovos papildomame 12 komandų kvalifikaciniame turnyre.

* Rusijos sostinėje vykusiose baigiamosiose sezono Tarptautinės sportinių šokių federacijos „Grand Slam“ serijos varžybose Lotynų Amerikos šokių programoje ketvirtąją vietą tarp 439 porų užėmė Vilniaus „Ratuto“ klubo atstovai Andrius Kandelis ir Eglė Visockaitė-Kandelis. Tarp šešių į finalą patekusių porų vilniečiai aplenkė nugalėtojus tapę danai Peteris Stokkebroe ir Kristina Juel-Stokkebroe.

Vilniaus meras pralaimėjo bylą

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teismas pirmadienį atmetė sostinės mero Artūro Zuoko skundą, kuriuo šmeižto byloje buvo apskųstas išteisinamasis nuosprendis jo politiniam oponentui, konservatoriui Kęstučiui Masiuliui.

Šio teismo nutartis yra galutinė ir neskundžiama. Privataus kaltinimo byloje apygardos teismo žodis būna paskutinis. Ši byla buvo būtent tokio pobūdžio.

Birželio 30 dieną Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismas išteisino Vilniaus politiką K. Masiulį dėl visų A. Zuoko kaltinimų ir paskelbė išteisinamąjį nuosprendį.

Ši išteisinamąjį nuosprendį K. Masiuliui A. Zuokas ir apskundė Vilniaus apygardos teismui.

Sostinės meras, liberalcentristų vadovas A. Zuokas konservatorių K. Masiulį skundė teismui daugiausia dėl pasisakymų, kuriuose A. Zuokas įvardytas kaip bendrovės „Rubicon

Group“ juodojoje buhalterijoje minimas „abonentas“.

Išteisindamas K. Masiulį, teismas rėmėsi Aukščiausiojo Teismo praktika, kad politikų kritikos ribos yra didesnės.

„Šiuo atveju ribos nebuvo peržengtos“, — tada sakė nuosprendį paskelbęs teisėjas.

Vilniaus apygardos teismo teisėjų kolegija pirmadienį paskelbė, kad pirmos instancijos teismas tinkamai ištyrė ir įvertino bylos įrodymus ir padarė teisingą išvadą, kad K. Masiulis nepadarė nei baudžiamojo nusizengimo, nei nusikaltimo.

„Iš tikrųjų labai džiaugiuosi, kad galutinai ir neskundžiamai laimėjau bylą. Jeigu būčiau pralaimėjęs, būtų didelis nuostolis demokratijai, nes žmonės nebūtų galėję laisvai kalbėti“, — po nutarties paskelbimo sakė K. Masiulis.

A. Zuokas į nutarties paskelbimą atvykęs nebuvo.

„Mažeikių naftą“ drasko intrigos

Vilnius, spalio 30 d. (BNS) — Rusijos blokadą, gaisrą ir šimtamilijoninius nuostolius patyrusioje „Mažeikių naftoje“ — vėl sumaištis.

Šeštadienį keturi iš septynių „Mažeikių naftos“ valdybos narių pareiškė nepasitikėjimą įmonės generaliniu direktoriumi amerikiečiu Paul Nelson English.

Kalbama, jog valdybos nariams užkliuvo tai, kad P. N. English už jų nugaros vedė derybas su Lenkijos susivienijimu „PKN Orlen“. Būsimieji „Mažeikių naftos“ savininkai esą nesuinteresuoti, kad gamykla dabar dirbtų visu pajėgumu ir didintų savo vertę, rašo „Lietuvos rytas“.

Negana to, Kazachstano naftos geležinkelio blokavimas iš „Mažeikių naftos“ pusės, anot dienraščio, gali būti viena šio ekonominio žaidimo grandžių.

Lietuvos atstovai tvirtina, kad naftos tiekimo geležinkeliu sutarties nevykdo Kazachstanas.

Tuo tarpu tiekėjai tikina priešingai ir stebisi, kodėl „Mažeikių nafta“ nenori imti palyginti nebrangios jų žaliavos.

Ūkio ministro Vyto Navicko pranešimas, kad Mažeikių bendrovė ne-

gaus Kazachstano naftos dėl jų kaltės, pribloškė Kazachstano korporatyvinį fondą. Žaliavos tiekimo į Lietuvą geležinkeliu sutartis buvo pasirašyta su šio fondo Cheminės apsaugos ir atliekų valdymo centru.

„Mes tiksliai vykdome visus naftos tiekimo sutartyje numatytus įsipareigojimus. Šiai sutartiai būtini į Lietuvą siunčiami dokumentai pateikiami ir Lietuvos ambasada Kazachstane“, — sakė šio fondo vadovė Bibigul Balpyk.

Tuo tarpu ūkio ministras „Lietuvos rytui“ tvirtino, jog sutartis su Kazachstanu nutraukta dėl to, kad kazachai neįvykdė sutarties sąlygų.

Tuo tarpu premjero patarėjas Saulius Spėčius teigia nemantis, kad „Mažeikių naftos“ generalinį direktorių reikia atleisti. Jis remiasi „Jukos“ atsiųstu laišku Vyriausybei, kuriame dabartinis vadovas yra palaikomas.

„Mažeikių naftos“ vadovas, kuriam nepasitikėjimą pareiškė keturi Rusijos naftos susivienijimo „Jukos“ atstovai įmonės valdyboje, neketina atsistatydinti. Tai P. N. English pareiškė pirmadienį po susitikimo su ūkio ministru Vytu Navicku.

Atomas korupcijos pažeistame krašte

Atkelta iš 1 psl.

susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, „lengvojo vandens“ reaktoriai užgesta. RBMK tipo reaktoriuose branduolinė reakcija tokiais atvejais gali tapti nebevaldoma. 1986-uosius Černobylyje ženklinti istorija rodo, kad ne tik teoriškai. Taigi Lietuva neabejotinai laimėtų ir saugumo požiūriu, jeigu elektros energiją AE pradėtų gaminti „lengvojo vandens“ reaktoriais.

Atkūrusi savo valstybingumą Lietuva iki šiol sugebėjo suręsti tik vieną strategiškai svarbų energetikos objektą — naftos terminalą Būtingėje ir, žinoma, vamzdyną nuo „Mažeikių naftos“ iki Baltijos jūros. Kadangi šios statybos patirtis — ne tik šviesi, dėl jos eiliniams piliečiams atsiradusių neigiamų refleksų ir šiandien kyla labai svarbių klausimų. Viena vertus — pranešus, kad naujasis reaktorius kainuos 10–12 mlrd. Lt ir pradės veikti po dešimtmečio — galima tikėtis, kad bjaurieji Lietuvos tikrovę pažįstantys skeptikai ims klausiti: kiek

reaktoriaus statyba kainuos iš tikrųjų ir kada iš tikrųjų jis pradės veikti...

Bjaurieji skeptikai prisimena, kad statant naftos terminalą Būtingėje būta bylinėjimosi, ginčų, o pats terminalas, vertinant jo statybai išleistus pinigus, turėtų būti vos ne iš aukso išlietas. Galų gale įvardyti jo tikslios kainos šiandien negali niekas, turint galvoje, kad didelė dalis darbų buvo finansuojama iš apyvartinių „Mažeikių naftos“ lėšų. O ten anais laikais retas kuris tikrintojas savo misiją būtų baigęs neįgijęs smegenų kempinligės. Arba negavęs banditų kulkos.

Todėl apsisprendus dėl naujos jėgainės statybos Ignalinos AE vienas svarbiausių iššūkių yra toks: kaip pasiekti, kad iš reikiamos kokybės betono būtų liejami branduolinio reaktoriaus pamatai, korpusas ir apsauginis „kevalas“, o ne vieškeliai į prie statybos darbų prisisiurbusių valdininkų, valdininkėlių ir šiaip įvairių vertėjų užmiesčio vilas.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV perspėja Europą dėl Rusijos dujų monopolio

Rusija dujų monopolį naudoja politinėms problemoms spręsti.

„Triesto“ nuotr.

Frankfurtas, spalio 30 d. (AFP/BNS) — Dėl naujo dujotiekio, kuris eis Baltijos jūros akvatorija iš Rusijos į Vokietiją, Europa gali tapti dar labiau priklausoma nuo Rusijos dujų, pirmadienį interviu Vokietijos verslo dienraščiui perspėjo aukštas JAV pareigūnas.

Tokį JAV valstybės sekretorės padėjėjo Kaukazo ir Pietų Europos klausimais pavaduotojo Matthew Bryza požiūrį išspausdino leidinys „Financial Times Deutschland“.

Šiaurės Europos dujotiekio maždaug 1200 km vamzdžiu, kuris bus nutiestas Baltijos jūros dugnu tarp Rusijos ir Vokietijos, bus galima tiekti be tranzito maždaug 55 mlrd. kubinių metrų Rusijos gamtinių dujų į Vakarų Europos rinkas. Nutiesti vamzdį po vandeniu kainuos 5 mlrd. eurų.

Manoma, kad pirmoji dujotiekio eilė bus paleista 2010 metais.

Dujotiekį tiesti apsiėmusio susivienijimo akcininkų tarybai vadovauja buvęs VFR kancleris Gerhardas Schroederis. Jo sutikimas dirbti šį darbą sukėlė daug triukšmo Vokietijoje.

joje.

Interviu „Financial Times“ M. Bryza pareiškė abejojęs, kad šis projektas padės išplėsti ir pajvairinti Europos dujų tiekimą.

„Mane, kaip oficialų JAV atstovą, domina, kokios įvairovės galima pasiekti, jeigu tiesiamas dujotiekis nuo vieno tiekėjo“, — sako aukštas JAV valstybės departamento pareigūnas.

Jo nuomone, Šiaurės Europos dujotiekio tiesimas pakenks vieningai ES pozicijai santykiuose su Maskva, nes dujotiekio trasa aplenkia Lenkiją, kuri anksčiau pareiškė, kad nesutinka su šiuo projektu.

„Dažnai monopolininkas siekia susitarti su viena šalimi... Jeigu tai pavyksta Europai būna kur kas sunkiau žengti vienu frontu“, — cituoja M. Bryza „Financial Times Deutschland“.

JAV valstybės sekretorės padėjėjo Kaukazo ir Pietų Europos klausimais pavaduotojas paragino Europą daugiau bendradarbiauti su Kaspijos valstybėmis, konkrečiai — su Azerbaidžanu, kad būtų galima mažiau priklausyti nuo Rusijos dujų.

Perrinktas Lula da Silva žada padėti neturtingiesiems

Atkelta iš 1 psl.

verslo gatvėje „Avenida Paulista“, kur šventė mojuodami raudonomis Darbininkų partijos vėliavomis. Orkestrai grojo šokių muziką.

Rinkimuose dalyvavo maždaug 125 mln. brazilų, gyvenančių tiek lūšnelėse Amazonės džiunglėse, tiek didžiųjų miestų lūšnynuose ir betono džiunglėse.

L. I. Lula da Silva laimėjo nepaisant to, kad jį persekiojo korupcijos skandalai, susiję su jo Darbininkų partija ir suteikę argumentų jo oponentui, kuriam pavyko pasiekti, kad būtų surengtas antras rinkimų ratas.

„Žmonės pajuto, kad jų gyvenimas pagerėjo. To nenuginčysi. Nes žmonės tai jautė pagal tai, kas jų lėkštėse, ant stalo, jų piniginėse“, — sakė L. I. Lula da Silva.

Prezidentas, kuris vilkėjo marškinėlius su užrašu „Pergalė — Brazilijos“, žadėjo siekti ekonomikos augimo mažiausiai 5-iais proc. ir laikyti griežtas fiskalines politikas.

Jis taip pat siūlė pradėti dialogą su opozicija ir sakė, kad dėl pastangų dėl geresnio pajamų paskirstymo

ir korupcijos išgyvendinimo.

Jo pergalė svarbi ne tik Brazilijai. L. I. Lula da Silva vadina save besivystančių valstybių vadovu ir aktyviai gynė jų interesus, pirmiausia — per Pasaulinės prekybos organizacijos (PPO) Dohos derybų ratą.

JAV jis laikomas nuosaikiu kairiosios pakraipos pažiūrų alternatyva karingajam Venesuelos prezidentui Hugo Chavez.

61 metų L. I. Lula da Silva politiko karjerą pradėjo kaip vienos Sao Paulo gamyklos profesinės sąjungos vadovas, priešinęs karinei diktatūrai. L. I. Lulos da Silva beveik mitinis autoritetas žemesnėse klasėse, kurioms buvo naudingos naujos darbo vietos ir socialinio aprūpinimo programos jo pirmosios kadencijos metu, nulėmė jo sugrįžimą nepaisant prieš metus kilusių skandalų dėl balsų pirkimo ir kyšininkavimo.

Prezidentas užsitarnavo pagyrimų už šios didžiausios Lotynų Amerikos valstybės ekonomikos stabilizavimą, bet kol kas dar sunkiai sekasi pasiekti tokį ekonomikos augimą, kurio reikia socialinei nelygybei įveikti.

EUROPA

LONDONAS

Viešbučių paslaugos Rusijos sostinėje tapo brangiausios pasaulyje, rodo Didžiosios Britanijos laikraščio „Daily telegraph“ pirmadienį paskelbtų šios rinkos tyrimų duomenys. Vidutinė viešbučio kambario Maskvoje kaina parai šių metų balandžio-birželio mėnesiais buvo 167 svarai sterlingų. Antras pagal šį rodiklį pasaulyje yra New York — 140 svarų sterlingų. Brangiausios viešbučių kainos Europoje — Venecijoje, siekiančios vidutiniškai 123 svarus sterlingų už kambarį parai.

TALINAS

Estijos prezidentas Toomas Hendrikas Ilvesas paragino Europos Sąjungos (ES) šalis „senbuves“ griežtai neteisti „naujokių“ bendrijoje ir įspėjo naująsias ES šalis, kad jos nebūtų pernelyg nerūpestingos. Kalbėdamas pirmadienį per Estijos parlamento surengtos konferencijos „Tarptautinės politikos vertybės ir interesai“ atidarymą T. H. Ilvesas sakė: „Nevvertėtų pernelyg pūstis ir nereikia pulti į euforiją“. Jis paragino ES ginti ir padėti tiems, kurie yra šalia bendrijos, tebekovoja už demokratiją ir laisvę.

TBILISIS

Artimiausiu metu Gruzijos vyriausybėje galimi personalo pakeitimai, pranešė interneto tinklalapis „Lenta.ru“, kuriame teigiama, jog prezidentas Michailas Saakašvilis ketina jau šią savaitę pasiūlyti parlamentui pertvarkyti ministrų kabinetą. Manoma, kad atsistatydins dabartinis Gruzijos ministras pirmininkas Zurabas Nogaidelis, kurio vietą užims Adžarijos autonominės respublikos vyriausybės pirmininkas Levanas Varšalomidze.

BELGRADAS

52.3 proc. Serbijos rinkėjų per referendumą pritarė naujai šalies konstitucijai, pirmadienį pranešė rinkimų komisija, paskelbdama oficialius preliminarinius rezultatus. Tik

JAV

WASHINGTON, DC

Ginklų pardavimo sandorių apimtis 2005 metais išaugo pasaulyje iki 44.2 mlrd. dolerių, iš kurių 12.8 mlrd. teko Jungtinėms Valstijoms, 7.9 mlrd. — Prancūzijai ir 7.4 mlrd. — Rusijai, rodo „Congressional Research Service“ duomenys. Šios Kongreso analizės tarnybos duomenimis, pernai įvairių šalių užsakytų ginklų apimtis išaugo iki didžiausio per pastaruosius aštuonerius metus lygio. Daugiausia ginklų perka Indija, kuri sudarė 20.7 mlrd. dolerių vertės sutartis. Antroje vietoje — Saudo Arabija, sudariusi sutartis už 8.9 mlrd. dolerių. Tuo tarpu pagal ginklų pardavimą besivystančioms šalims Rusija pirmą kartą po Sovietų Sąjungos subyrėjimo pralenkė JAV.

NEW YORK

Jeigu teisme nušalintas Irako prezidentas Saddam Hussein bus pripažintas kaltu, konfliktas šioje šalyje ir regione paaštrės, atvirame laiške JAV prezidentui George W. Bush teigia oficialus buvusio Irako diktatoriaus advokatų atstovas. Laiško, pasiųsto G. W. Bush per JAV ambasadą Jordanijoje, tekstą advokatų atstovas Khalil al-Dulaimi persiuntė viešai paskelbti Amerikos televizijos kompanijai CNN. Laiške Baltųjų rūmų vadovas kaltinamas iš anksto susitaręs su teisėjais dėl būsimo nusprendimo S. Hussein.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Baghdad Sadro rajone pirmadienį darbo laukiančių žmonių minioje sprogo bombai, žuvo mažiausiai 29 žmonės, o dar 59 buvo sužeisti, pranešė Irako vidaus reikalų ministerija. Šiukšlių dėžėje paslėpta bomba sprogo maždaug 7 val. 30 min. ryto vietos laiku, kai nuolatinio darbo neturintys darbininkai susirinko vienos gatvės pakraštyje laukti darbavietų, sakė kitas saugumo šaltinis.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Morka — karalienė su meilės paslaptimi

Jei jaučiatės šiek tiek nenormaliai, jums reikia karalienės dėmesio. Šiuo atveju – daržovių karalienės – morkos.

Prieš keletą šimtmečių prailčiai iš tolo atpažindavo kurio nors miesto skurdo ženklą: jo prieigose nebūdavo daržų, užsėtų morkomis. Jos užmiestyje buvo klestėjimo ženklas.

Rojaus maistas

Sunku nuspėti, kokią morką garsino ir garbino graikai, – laukinę ar jau „prisijaukintą“. Morkų šaknis jie prilygino meilės jėgai, vadino ją kraujo atjaunintoja. Jos galių veikimas, net palieges kūnas galės vėl tapti sveikas ir veržlus. Judėjai šį augalą pripažino esantį šventą. Ir ne tik jie. Jau nunykusios Rusijos tautelės morkas prilygindavo rojaus maistui, morkų nešdavo į laidotuves, kaip mes dabar nešame gėlių. Kitur tikėdavo, kad morkų pelenai yra vėlių maistas.

Senovės Romoje vykdavo morkų garbinimo ritualai. Būdavo skaitomos morkų šlovinimo odės, traktatai apie jų naudą, o kulinariai tuo metu demonstruodavo įmantriausius šios daržovės patiekalus. Atkasus Pompėjos miestą, kurį beveik prieš du tūkstančius metų užliejo išsiveržusio ugnikalnio lava, rasta puikiai išsilaičiusių piešinių ant sienų. Ten buvo piešiama ir daržovių karalienė morka. Vokietijoje dar ir dabar sekamos pasakos, kad naktimis morkomis minta paslaptinę nykštukų.

Lysvės gražuolė

Kai kuriuose žinyuose rašoma, kad anksčiau morkos buvusios ne oranžinės, o violetinės spalvos. Ši spalva buvus nepatraukli. Mokslininkai sugebėjo išvesti naujas morkų rūšis, suteikti joms puikią oranžinę spalvą ir nesumažinti veikliųjų galių. Iš tiesų – ar ką nors spalvingesnio už ryškiai oranžinę morką galime išrasti iš mūsų daržo žemės? Specialistai tikina, kad mūsų morkos turtingesnės karotino, nei šiltuosiuose kraštuose besilepinantys apelsinai.

Graikai morkas prilygino meilės jėgai. O kur meilė, ten neapsieinama be prancūzų. Morką į žvaigždės iškėlė žymus prancūzų selekcininkas Anri Vilmorenas, išvedęs vertingiausių rūšių. Kas žino, gal tai darė iš meilės kokiai nors didikei ir taip pelnė jos prielankumą. Damos nebuvę abejingos morkoms, jų lapais puošdavo savo įmantrias šukuosenas.

Jeigu kam atrodo, kad skauda širdį, bet nežino, ar tikrai ją skauda ir nuo ko, reikia valgyti daug morkų, gerti jų sultis. Praeis nerimas, aprims širdis. Tegu žino tai ir jaunosios mylinčios širdys. Graikai neklydo – nuo morkų pagerės savijauta, sugrįš linksmumas ir žvalumas, pasiseks ir meilė.

Darže turtėja

Nieko tokio, jei šiuo metu daržovių karalienė dar tebėra darže, jei jos žalia šukuosena dar tebekedena drėgnas ir meilus šilto rudens vėjas. Ši karalienė mėgsta iš laukų pareiti paskutinę. Priežastis – juo ilgiau morkos išbūna žemėje, tuo daugiau sukaupia karotino.

Jeigu mūsų vaikai negraus žalių morkų, jie ir neturės sveikų dantų. Kramtydami morkas atsikratys dantų ęduonies, parodontozės, kitų ligų. Tai tinka ir suaugusiems, dar turintiems sveikų dantų.

Morkose gausu vitaminų – A, B1, B2, B6, C, E, K, P, PP, mineralinių medžiagų – kalio, kobalto, geležies, jodo, fosforo ir dar daug įvairių kitų turty.

Gyvybės šaltinis

Karalienės titulas morkai pripažįstamas dėl jos pagrindinio turto – karotino. Jis mūsų organizmui gyvybiškai būtinas. Be jo sutrinka medžiagų apykaita, silpsta ir pats žmogus, jo nervai, mažėja atsparumas infekcinėms ligoms, vystosi vištakumas.

Morkų sultys su nedidelėmis išimtimis tinka visiems ligoniams. Jos stiprina kraujagysles, imuninę sistemą, gerina regėjimą. Morkų sultys maitina visą organizmą. Jeigu gerdami sultis graušime ir sveikų morkų, nauda bus dar didesnė. Daugelio žmonių organizmas jau yra išsekintas perdirbto, sumalto, konservuoto, atskiesto ir kitaip sugadinto maisto, o reikia natūralaus, gyvo, nevirtu, nekepto, nekonservuoto. Karotinas daug ką atperka. Jis pasisavinamas su riebalais, todėl šviežias morkas ir sultis visada reikia papildyti geru aliejumi. Puiku gerti ir džiovintų morkų arbatą.

Visai be reikalo yra pamiršti morkų lapai. Prisipažinkite, kad ne nemėginate jų dėti į sriubas ar padažus. Gerai aptušinti morkų lapai yra naudingesni už išgirtuosius špinatus. Žinoma, viskas keičiasi, jei morkos bus purkštos chemikalais. Čia vis kalbame apie ekologiškai švarias daržoves.

Tarkuotomis morkomis galima gydyti nudegimus ir pūlingas votis. Nors veikia lėtai, bet vis dėlto gydo ir nieko nekenkia.

Patarimai šeimininkei

Salotos „Sveikata“. Morkas su-

tarkuoti burokine tarka, smulkiai supjaustyti česnaką, viską sumaišyti pridėjus tikros grietinės ar aliejaus. Jei česnako nepagailėsite, salotas tiks valgyti su karštomis bulvėmis, virtomis su lupena.

Morkų padažas. Nedidelius gabaliukus vištienos filė troškinti kartu su morkomis, pridėti šiek tiek pomidorų. Kai mėsa suminkštės, ją išgriežti, morkas ir pomidorus pertrinti per sietelį, užvirti, įpilti vandenį išmaišytų miltų, kad pasidarytų tirštas padažas, pagal skonį pasūdyti, pridėti prieskonių. Padažą užpilti ant paruoštos vištienos, patiekti su virtais ryžiais.

Morkos tinka pyragams, apkepams, sausainiams, blyneliams, daržovių kotletams. Kiekviena šeiminkė žino arba nesunkiai suras šimtus patiekalų receptų iš morkų. Tačiau geriau šią daržovių karalienę kuo mažiau gadinoti virimais, kepimais ir saldinimais. Mažiau kankinama, ji yra dosnesnė.

„Klaipėda“

Pastaba. Žalianykštis šiose skiltyse apie morkas jau yra rašęs anksčiau, tačiau negali iškęsti neperšpausdintų šio šmaikštus ir įdomaus straipsnelio apie „karalienę morką“. Nors vasara jau pasibaigė, bet šiuo metu parduotuvėse gausu šviežių, žinoma, oranžinių morkų, tad verta pasinaudoti jų gerosiomis savybėmis. Na, o pavasarį, jeigu tik turite plotelį neblogos žemės savo kieme, būtinai joje pabarstykite morkų sėklų. Tikėkite, nėra malonesnio jausmo, kaip iš savo daržo išsirauti morką, ją nuplauti ir žalia sugrauzti.

Augalai... klausosi muzikos

1950 metais Indijos mokslininkas T. Sinchas atkreipė dėmesį, kaip augalai reaguoja į garsus, ypač muziką. Jis pradėjo įdomius tyrimus, kurie parodė, kad visus augalus svarbius gyvybinius procesus muzika paspartina net du kartus!

Dar buvo nustatyta, kad dėl garsų poveikio augaluose suaktyvėja fotosintezės procesas.

Mokslininkai puolė tyrinėti

Praėjo dešimt metų ir apie šį fenomenalų reiškinį jau pasklido žinios po visą pasaulį. Daugelio šalių mokslininkai pradėjo kurti augalų tyrinėjimo projektus. Ir faktas buvo mokslininkų patvirtintas.

Apibendrinę surinktus faktus, mokslininkai Peter Tomkins ir Christopher Berd parašė knygą „Paslaptinis augalų gyvenimas“.

Vėliau ta tema išleista knyga ir Rusijoje, kurios autorius buvo maskvietis biofizikas Aleksandras Dubrovas („Augalai ir muzika“). Po jos pasirodė ir dar vienas leidinys ta tema – Viktoro Kandybos „Nežinoma ir neįtikėtina“.

1994 metų kovo 28 dieną autoritetingame Didžiosios Britanijos žurnale „New Scientist“ pasirodė mokslininko Andy Koglan straipsnis.

Autorius tvirtino, kad augalų reakcija į muziką netgi priklauso nuo jos charakterio (pasirodo, ne tik žmogus renkasi jam patinkančią!) ir skambesio, kokiais instrumentais grojama. O ta reakcija – tai pirmiausia spartesnis augimas.

Paskaitę minėtą mokslininko straipsnį, išleistas knygas, žmonės patys puolė daryti bandymus. Ir daugeliu atvejų tyrinėtojai tiesiog buvo

nustebinti akivaizdaus „klausiusių“ ir „neklausiusių“ muzikos augalų vystymosi skirtumo.

Kaip mokslininkai aiškina tokį reiškinį?

Vienas pirmųjų tokį aiškinimą mėgino pateikti prancūzų fizikas ir muzikantas Joel Schterngeimer, nustatęs, kaip augalai reaguoja į garso bangas. Jis tvirtino nustatęs atskirų garsų, labiausiai aktyvinančių augalų augimą, tonų eiliškumą. Šitai jis įrodė ir savo atradimui net gavo patentą.

Kiekvienam augalui – sava melodija

Tie surinkti labiausiai aktyvinantys augalų augimą garsai nebuvo grojami chaotiškai, buvo jungiami į kokią nors melodiją. Kiekvienas augalas reagavo į jam patikusią garsų eilę. Mat kiekviena melodijos nata atitiko augalo proteinų (baltymų) amino rūgštis.

Tą patvirtino vėlesniuose savo straipsniuose ir Andy Koglan: „Schterngeimer bandymai parodė, kad augalai 'girdi' muzikos tonus ir atitinkamai į juos reaguoja, spartinami augimą“.

Tyrinėjimų metu buvo sužinota ir apie tokias melodijas, į kurias augalai reaguoja atvirkščiai: jos ne tik neskatina, o netgi stabdo vystymąsi, neigiamai veikiančios proteino gamybą.

Tai žinodamas, Schterngeimer pagal teigiamai augalus veikiančias daugiaplanes vibracijas sukūrė melodijas. O tai jau leido šį faktą naudoti praktikoje (jau nereikėjo garsų daugybėje gaudytis, kuris veiks teigiamai, kuris neigiamai).

Nukelta | 11 psl.

SKELBIMAI

SIŪLO DARBĄ

REIKALINGA
AMERIKOS LIETUVĖ
DARBUI „OFISE“.
Tel. 708-906-3040

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

LIETUVIŲ TELKINIAI

PHILADELPHIA, PA

LAUKIAME LIETUVIŲ
NAMŲ MUGĖS

Akmenyje iškalta Philadelphia lietuvių telkinio taisyklė: pirmąjį lapkričio savaitgalį negali būti jokio kito renginio, kaip tik Lietuvių namų mugė. Tad š.m. lapkričio 4 ir 5 d., šeštadienį ir sekmadienį, nuo 12 iki 6 valandos Lietuvių namuose bus didelis šurmulys. Viršutinėje, didžiojoje Čiurlionio salėje stovės eilė stalų, ant kurių bus išdėstytos iš arti ir iš toli suvežtos įvairios prekės. Čia bus gintarų ir kitokių papuošalų, lietuviškų audinių, medžio drožinių, marškinėlių su lietuviškais užrašais ir tautiniais simboliais, Kalėdų eglutei papuošti šiaudinukų, lietuviškų sveikintų, atvirukų, lietuviškos muzikos įrašų ir net lietuviško maisto prekių. Kas norės, per mugės dvi dienas galės supirkti kalėdines dovanas savo šeimai ir draugams.

Tarp prekeivių bus įsitaisiusi blynų „virtuvė“. „Gardžiausius pasaulyje bulvinius blynus“ keps Rimo Gedeikos suorganizuota komanda. Vienu aukštu žemiau, vidurinėje salėje, bus kitokio maisto tiems, kuriems pritrūks kantrybės stovėti ilgoje eilėje prie blynų. Čia įvairiausių skanumynų organizuos Danutė Gedeikienė su Danute ir Vyta Surdenais. Valgant būtina užsigerti lietuvišku alumi, kurio kartu su kitais gerimais bus galima nusipirkti abiejuose aukštuose veikiantuose baruose. Norintiems ko nors šilto ir saldaus veiks kavinė, kuriai vadovaus Jurgita Pociūtė. Mugės lankytojus abi dienas linksmins vietinės šokių grupės „Aušrinė“ ir „Žilvinas“, „Kaimo kapela“ ir kiti vietiniai talentai. Vaikus užims kasmet apsilankantis klounas. Kaip ir pernai, bus geriausio Philadelphia krupniko konkursas.

Šiais metais planuojama naujovė — šokiai jaunimui nuo 8-tos valandos vakaro vidurinėje Lietuvių namų salėje. Daugiau apie visą mugės savaitgalį bus pranešta „Bendruomenės balsas“ radijo laidoje, kurios girdimos kiekvieną sekmadienį 9 val. ryte per WNWR 1540 AM radijo stotį. Turintys kompiuterius laidą gali išklausti visą savaitę atsidarę www.WNWR.org paspaudus „Archives“ ir suradus Lithuanian-American Program.

„Bendruomenės balsas“ turi* ištikimų klausytojų internete bei rėmėjų net tolimoje Floridoje. Apie mugę ir kitus Philadelphia telkinio įvykius galima sužinoti ir per LB tinklalapį www.phillylac.org

ŽINIOS TRUMPAI

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos mokykla spalio 1 d. atšventė 100 metų jubiliejų. Padėkos Mišiose giedojo Šv. Andriejaus parapijos choras „Laisvė“, kuriam vadovauja Ilona Babinskienė, viena iš VIII dainų šventės dirigentų. Nors Šv. Kazimiero mokykla šiuo metu neturi lietuvių kilmės mokinių, klebonas kun. Burkauskas mokiniams nuolat primena mokyklos lietuvišką kilmę ir Vasario 16 proga užduoda rašyti rašinėlius lietuviška tema.

Spalio 8 d. Šv. Andriejaus ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijų chorai dalyvavo Mišiose Šiluvos koplyčios Washington Nekalto Prasidėjimo Mergelės Marijos bazilikoje 40 metų šventinimo sukakčiai paminėti. Iš Philadelphia vyko net du autobusai. Maldininkų kelionei vadovavo šių abiejų parapijų klebonas kun. Petras Burkauskas, kuris vargonais akompanavo chorų giedamoms Mišių giesmėms. Mišias aukėjo msgr. Edis Putrimas iš Toronto, su kun. Anthony Markumi iš Čikagos ir kun. Tomu Karanausku iš Los Angeles. Šv. Andriejaus parapijos chorui „Laisvė“ vadovauja Ilona Babinskienė, o Šv. Kazimiero — Stacy Utkus.

Spalio 15 d. Trinity Center for Urban Life, Philadelphia miesto centre, įvyko Lietuvoje gimusio pianisto Andriaus Žlabio ir jo vadovaujamo styginio ansamblio koncertas. Koncerto rengėjai — Astral Music Services — sudaro galimybę jauniems atlikėjams būti išgirstiems muzikos mėgėjų publikos. A. Žlabys, baigęs Philadelphia Curtis Institute of Music ir Cleveland Institute of Music, šiuo metu tobulinasi Yale School of Music New Haven, Connecticut. Astral kasmet kviečia A. Žlabį dalyvauti jų koncertuose, kurie turi daug ištikimų lankytojų ir ypatingai daug Žlabio gerbėjų. Spalio 15 d. koncerto programa, skirta Bach kūriniais, sulaukė šilto ir entuziastingo publikos įvertinimo, ilgų su atsistojimu aplođismentų, keliskart iššaukusiu

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Vidaus ligos

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Sirdies ir kraujagyslių
ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ – ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

Stuburo ir skausmo
ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbotviete bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

A. Žlabį atgal į sceną.

Šį rudenį LB Philadelphia apylinkės valdybai teko atšaukti net du renginius dėl JAV ambasados Vilniuje atsisakymo išduoti „darbo“ vizas. Tai „Teatriuko“ iš Vilniaus vaikams programos ir Pusbrolių Aliukų, kurie lapkričio mėnesį koncertuos Kanadoje, bet negalės atvykti į Ameriką. Šis reikalas buvo keltas JAV LB Tarybos sesijoje. Būtina išreikalausiti iš JAV valstybės departamento, kad mažos meninės grupės galėtų iš Lietuvos atvykti kultūrinių mainų pagrindu ir aplankyti lietuviškus telkinius šiame krašte be darbo vizų. Tai rimtas ir konkretus uždavinys būsimai JAV LB Kultūros tarybos vadovybei.

Jau daugelį metų Philadelphia telkinyje gražiai veikia „Gintarinių šaknų lietuviško paveldo klubas“ (Amber Roots Lithuanian Heritage Club). Tai anglų kalba veikiantis vietas, subūrus trečios ir ketvirtos kartos Amerikos lietuvius. Jie renkasi kartą per mėnesį Lietuvių namų Kultūros centre diskutuoti lietuviškoms temoms apie istoriją, papročius, naujausius Lietuvos įvykius. Spalio mėnesio suėjimas visuomet skiriamas lietuviškai dainai — „Lit-

huanian Sing-a-Long“. Išdalijami dainų žodžiai, išaiškinama dainos kilmės, žodžių prasmė. Dainavimui akompanuoja Šv. Kazimiero parapijos vargonininkė Stacy Utkus, dainavimui vadovauja „du broliukai“ Duros. Klubo veiklą sumaniai koordinuoja Millie Markauskaitė Helt, kilusi iš „Pennsylvania angliakasių Lietuvos“.

Lapkričio 19 d. 2:30 val. p.p. vyks Lietuvių namų narių visuotinis susirinkimas. Jo metu bus pateiktas revizijos komisijos pranešimas, aptarta remonto būklė, pranešta apie numatomus renginius. Šiuo metu Lietuvių namams (Lithuanian Music Hall Association) vadovauja Timothy Dorr. 2007 metais Lietuvių namai minės 100 metų įkūrimo sukaktį. Labai svarbu, kad susirinkime dalyvautų ne tik nariai, bet visi Philadelphia telkinio lietuviai, kuriems rūpi šių namų ateitis. Daugelyje vietovių užsidarant lietuvių parapijoms ir lietuvių klubams bei židiniais, labai svarbu išlaikyti šią istorinį, paskutiniu metu gražiai remontuojamą pastatą, kuo dažniau jį naudoti savo šeimų ir lietuviškų organizacijų renginiams.

Teresė Gečienė

LIETUVIAI AIRIJOJE

DUBLINE PRASIDĖJO
LIETUVIŲ MOKSLO METAI

Lietuvos ambasadoje Dubline rugsėjo 2 dieną naujuosius mokslo metus pradėjo jau trečius metus veikianti Airijos Lietuvių Bendruomenės mokykla „Keturi vėjai“. Į šventę susirinkusius vaikus ir jų tėvelius apsilankymu nudžiugino ir „LT United“ grupės nariai.

Susirinkusiuosius pasveikino Lietuvos ambasadorė Airijoje Izolda Bričkovskienė ir palinkėjo sėkmės bei ištvermės vaikams ir jų mokytojams. „Lenkiu galvą prieš jūsų iniciatyvumą ir visą tai, ką darote“. Ji kvietė mokytis kuo daugiau vaikų.

Dubline veikiančią Airijos Lietuvių Bendruomenės mokyklą „Keturi vėjai“ lanko daugiau kaip 50 vaikų.

Mokykloje yra keturi lygiai, joje savanoriškais pagrindais dirbantys mokytojai moko lietuvių kalbos, istorijos, muzikos, dailės, o nuo šių metų — ir matematikos bei informatikos.

Airijoje veikia dar trys lituanistinės mokyklos: Galvėjaus lituanistinė mokykla, Korko lituanistinė savaitgalinė mokykla „Banga“ ir Dundalko sekmadieninė lietuvių mokykla.

Į mokslo metų atidarymo šventę atvykę „LT United“ grupės nariai sveikindami vaikus kartu su jais sudainavo Eurovizijos dainą.

Info

„DRAUGAS“

— vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų.
Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

„DRAUGAS“ spausdinamas Amerikoje jau 98-tus metus. Mūsų tėvai, seneliai ir proseneliai skaitė ir rėmė „Draugą“. Dienraštis tebėra svarbi visuomenės dalis, jungianti organizacijas, parapijas, mokyklas, įstaigas ir pavienius asmenis.

„DRAUGAS“ yra tinkama dovana jaunavedžiams, studentams, giminėms, draugams ir pensininkams.

„DRAUGAS“ yra dovana, kuri kasdien džiugina ir informuoja jau beveik šimtmetį.

Prenumeruokime ir remkime „DRAUGĄ“.

LIETUVIŲ FONDAS PLANUOJA DAUG DARBŲ IR ŽADA NAUJENYBIŲ

Prasidedant naujam senos ir reikšmingos organizacijos – Lietuvių fondo (LF) – veiklos sezonui, užkalbinome žinomą visuomenininką, buvusį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos pirmininką bei kitų organizacijų veikėją, LF tarybos pirmininką Vytautą Kamantą.

Kalbasi Edvardas Šulaitis ir LF tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas.

– Žinome, kad spalio 17 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, įvyko antrasis poatostoginis LF direktorių tarybos posėdis. Gal galėtumėte supažindinti su įdomesniais jo momentais, svarstymais, nutarimais?

– Posėdyje dalyvavo 10 Lietuvių fondo direktorių, 4 valdybos nariai, LF buhalteris, visi 3 kontrolės komisijos nariai, o darbo reikalais kitur išskelieję trys direktoriai įsijungė į posėdį telefonu. Posėdis, kaip paprastai, buvo darbingas, dėmesys kreiptas į šios lietuvių finansinės institucijos arba pelno nesiekiančios korporacijos atliekamų darbus, ataskaitas ir ateitį. Išklausėme 7 pirmininkų (tarybos, valdybos ir komitetų) pranešimus ir priėmėme reikalingus, jų rekomenduotus nutarimus. Susipažinome su esama izdo padėtimi (pajamomis, išlaidomis), investicijų uždabriu. Priėmėme naujus LF narius ir kandidatus, patvirtinome LF vidaus darbo ir pareigūnų atsakomybių taisykles ir t.t.

– Kokia yra dabartinė LF tarybos narių tarpusavio bendravimo ir darbo atmosfera?

– Nuolatos vieni su kitais palaikome ryšį asmeniniais pokalbiais, telefonais ir elektroniniu paštu. Daugelį svarbių LF klausimų ir reikalų iškeliamė ir svarstome elektroniniu paštu tarp LF direktorių tarybos posėdžių, kurių šiais metais jau buvo septyni. Esu iki šiol išsiuntęs 49 oficialius LF Tarybos bendralaiškius su įvairiausia informacija, klausimais ar reikalais šalia laiškų, kuriuos mums išsiunčia LF komitetų ir valdybos pirmininkai bei LF raštinė. Per tokias korespondencines diskusijas susidaro daugumos nuomonė, tačiau formalius sprendimus galime priimti tik per LF direktorių tarybos posėdžius. Paprastai savaitę ar dvi prieš posėdžius labai pagyvena visų LF darbuotojų veiklą, nes visi stengiasi įgyvendinti savo ankstyvesnius pažadus. Dirbame labai demokratiškai, kiekvieno nuomonė yra svarbi ir reikalinga, sprendimai daromi pritariant daugumai, jie tada tampa

privalomi mums visiems.

Pirmininkaudamas LF narių išrinktų direktorių tarybai, tikiuosi ir laukiu iš kiekvieno LF darbuotojo didelės bei visiškos teisinės, moralinės, finansinės atsakomybės ir pareiškimo, laikantis įstatymų, vykdanč, įgyvendinant visus nuta-

rimus ir mūsų pačių pažadus. Tą primenu ir pakartotinai prašau, kad būtų mažiau kalbų ir pažadų, bet daugiau atliktų darbų. Atvirai kalbant, aišku, jog tai sukelia tam tikras nuotaikas ir įtampas, nes dažnai mėgstama teisintis, kad dirbame „savanorišką darbą“, nėra laiko, yra kiti išpareigojimai, todėl sunku kaiti atlikti.

– Kaip žinia, netrukus bus metinis LF pokylis. Gal kas nors naujo jame bus?

– Lapkričio 4 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre (14911 127th Street, Lemont, Illinois) šiais metais bus didesnis LF renginys, susidedantis iš kelių dalių. Pirmiausia, 5:30 val. po pietų, Lietuvių fondo salėje (apatiniam PLC aukšte) svečiai vaišinsis kokteiliais; 6:30 val. toje salėje prasidės koncertas „Dovana nariams“, kurio įvairią muzikinę programą atliks trys Lietuvių fondo stipendininkai: Evelina Pužaitė, Gabrielius Alekna ir Vakarė Petrolūnaitė. Tikrai bus įdomu juos pamatyti ir išgirsti. Po koncerto viršutinėje PLC salėje 7:30 val. vakaro bus vakarienė, stipendijų įteikimas studentams ir šokiai, grojant brolių Švabų orkestrui. Kaip ir visuomet, pokilyje dalyvauja daug įvairaus amžiaus gerai nusiteikusių svečių. Bus smagu!

– Kaip pavyko LF spaudos konferencija? Dabar susidomėjimas jomis atrodo gerokai sumažėjęs. Ar jas dar galvojama ateityje rengti?

– LF spaudos konferencija praėjo gerai. Jos dalyviams buvo pateikta daug informacijos, paaiškinimų ir atsakyta į klausimus. Konferencijos buvo ir yra naudingos tuo, kad spaudos atstovai gali labai greitai ir atvirai kitą dieną (po LF direktorių tarybos posėdžio) sužinoti apie LF veiklą, padėti, planus, jiems rūpimus klausimus, kontroversijas ir t.t. Spaudai nereikia klausytis vėliau atsirandančių gandų ar laukti LF paruoštų pranešimų ar posėdžių aprašymų. Taip pat jose sužinoma ir kai kurių, taip vadinamų „užkulisinų“ naujienų. Iš konferencijoje

dalyvavusių spaudos redaktorių ir atstovų susidariau nuomonė, kad jiems tos konferencijos yra naudingos. Jos naudingos ir LF pareigūnams, nes sužinoma, kas įdomu, reikalinga ar svarbu žiniasklaidos skaitytojams, klausytojams ar žiūrovams.

Ar jos bus ateityje, nežinau. Priklausys nuo būsimų LF direktorių tarybos ir valdybos naujų pirmininkų, kurie bus išrinkti per paskutinį šių metų gruodžio 5 d. LF direktorių tarybos posėdį. Spalio 17 d. posėdyje LF direktoriams pranešiau ir apie tai LF spaudos konferencijoje painformavau, kad pasitraukiau iš LF direktorių tarybos pirmininko pareigų ir nekandidatuosiu kitai kadencijai. LF direktoriams paaiškinau kai kurias mano pasitraukimo priežastis ir mano darbo LF taryboje padėtį. Pasilieku toliau dirbti kaip LF tarybos direktorius.

– Kokie kiti LF reikalai?

– Šiuo metu LF direktorių taryba ruošiasi paskutiniam šių metų gruodžio 5 d. posėdžiui. To posėdžio metu visi pirmininkai (tarybos, komitetų, valdybos) pateiks savo metinio darbo trumpus pranešimus ir rezultatus. Svarstysime ir priimsime LF pajamų ir išlaidų biudžetą 2007 metams. Nuspręsimė, kokią LF kapitalo investavimo strategiją nauduosime ir kaip ją vykdysime. Sutarisime, kaip didinti LF kapitalą, telkti naujus narius, ieškoti palikimų. Kal-

bėsime apie LF pelno skirstymą ateinančiais metais, nustatysime, iki kokios datos reikės pateikti stipendijų ir paramos prašymus. Užbaigsime paruošti ir priimsime kitas reikalingas LF veiklos ir pareigūnų darbo taisykles. Nustatysime LF narių metinio susirinkimo 2007 metais datą ir vietą, sudarysime LF narių metinio susirinkimo Nominacijų komisiją, kuri iš anksto surinks kandidatų siūlymus į LF direktorius ir Kontrolės komisiją. Susidarysime ateinančių metų LF direktorių posėdžių kalendorių. Žodžiu, mūsų laukia daugelis šių ir kitų atliktinų darbų per ateinančias šešias savaites.

Gruodžio 5 d. išrinksime naują LF direktorių tarybos pirmininką, naują LF tarybos sekretorių ir naują LF valdybos pirmininką, kurie mums vadovaus ir kuriems mes savo veikla talkinsime.

Tokias aktualias mintis apie Lietuvių fondą ir jo darbus artimoje ateityje mums pateikė jo tarybos pirm. Vytautas Kamantas, kuris į lietuvišką veiklą įsijungė, vos atvykęs į JAV – 1949–siais, ir nuo to laiko dalyvavo įvairių lietuviškų organizacijų gretose, dažnai užimdamas vadovaujančius postus.

– Dėkojame už pokalbį.

Užrašė Edvardas Šulaitis

Ramunė Rakauskaitė tarp nugalėtojų

Savo skaitytojams skelbėme, kad lapkričio 11 d. 7 val. v. Jaunimo centre vyks lietuviško kino festivalis-konkursas AXX „Gėris“, o štai pirmasis šio konkurso etapas, vykęs Lietuvoje, jau finišavo. Vilniaus kino teatre „Coca-cola Plaza Vingis“ buvo įteikti apdovanojimai. Šio etapo nugalėtojais tapo šie filmai: „Mandabalu“ (rež. Šarūnas Mikulskis), „Ostija“ (rež. Vytautas Chlebinskas) ir „Sūrininkas“ (rež. Ramunė Rakauskaitė). Apdovanojami režisieriai įgijo teisę kurti naujus 20-ies minučių filmus. Apdovanojimą gavo ir filmo „Sūrininkas“ dailininkė Ieva Juodelytė.

R. Rakauskaitės filmas pasakoja apie sūrininką, kuris gyvenime turi dvi aistras – sūrį ir žmoną.

Čikagiečiams ypač įdomu, kad

laimėtojų tarpe yra R. Rakauskaitės pavardė. Ramunė mes pažįstame iš jos straipsnių „Amerikos lietuvių“, iš jos kurtų laidų Amerikos LTV. Ramunė gyvena tarp Lietuvos ir Amerikos. Visų skaitytojų vardu sveikiname Ramunę ir linkime šiai jaunai režisierėi didelės kūrybinės sėkmės.

Skaitytojams primename, kad lapkričio 11 d. 7 val. v. Jaunimo centre įvyks Lietuviško kino festivalis – konkursas AXX Čikagoje. Jame taip pat kaip ir Lietuvoje bus parodyti visi 10 naujausių trumpametražinių filmų tema „Gėris“. Filmų trukmė – 2 val.

Tel. pasiteiravimui: 312-388-0665. Visus kviečiame pasižiūrėti jaunų Lietuvos menininkų sukurtų filmų.

Laima Apanavičienė

Filmavimo metu. Antra iš kairės režisierė Ramunė Rakauskaitė.

Augalai... klausosi muzikos

Atkelta iš 8 psl.

Po to greitai buvo įsitikinta, kad, atitinkama muzika veikiant, pavyzdžiui, pomidorus, jie išaugina dukart didesnius ir saldesnius vaisius!

Taip eksperimentuojant, dar pavyko nustatyti ir kitą svarbų dalyką: kai kurie muzikos garsai su-naikina pomidorų kenkėjų virusus! Šitaip sveikai užaugintus pomidorus valgantys žmonės taiso savo sveikatą.

Kokia muzika mėgstamiausia?

Viktoras Kandyba rašo, kad augalai labai „norai klausosi“ Bach, indų melodijų, ypač jų muzikos instrumento sitaros garsų. Tai – ne fantazija.

„Klausydamiesi“ mėgstamų melodijų, augalai tiesiog fiziškai linksta į muzikos šaltinio pusę.

Teigiamai augalus veikia ir džiazo klasika, ypač kai ją groja šio žanro korifėjai – Lois Armstrong ar Duke Ellington. O štai roko muzika ir būgnų ritmai augalus tiesiog liūdina.

Tai pasireiškia ir fiziškai: sumažėja jų lapai, net šaknys, jie praranda dalį svorio. Įdomu stebėti, kaip nuo tokios muzikos šaltinio augalai stengiasi tiesiog nusigręžti (palinksta į priešingą pusę). Avangardistų muzikai augalai lieka abejingi.

Kanados tyrinėtojai išmėgino fleitos muzikos garsų poveikį kukurūzams, agurčiams ir avižoms.

Augalų aukštis, lapų skaičius, žydėjimo intensyvumas net du kartus (agurotis 3 kartus) pralenkė neturėjusius galimybės „klausytis“ tokio „koncerto“.

Yra reiškinys – ieškoma naudos

„Įgarsintas žiedelis“ – taip pavadino amerikietis verslininkas Carri-son savo gaminį, kuriam gavo ir patentą. Jis sukūrė kasetes su augalams tinkančiais muzikos įrašais, įsteigė savo firmą. Sumanymas davė gero pelno.

Žinomas rusų mokslininkas sibirietis A. Lisenkovas ištyrė, kad klevo ir maumedžio sėklos, apdorotos „įgarsintu“ vandeniu ir ultragarsu, apie du kartus pagerino daigumą, atsparumą šalčiui, pagreitino savo sėjinukų augimą.

Suprantama, kad šitaip galima veikti ir kitokių augalų sėklas. Dirva tyrimams čia – beribė! Tokių sėklų paklausa labai išaugo. Čia irgi bus pelningas verslas. Tik, deja, Sibiras – ne Amerika. Čia taip verslininkai neatsiranda.

Augalai – gyvi ir jautrūs

Gal žinios apie augalų jautrumą muzikai žmonių taip labai nestebintų, jei būtų intensyviau propaguojami mokslinių tyrimų rezultatai. Palyginti dar nesenai pripažinta, kad augalai – visai nėra primityvūs, negyvi daiktai.

Tai – gana sudėtingi, gyvi organizmai, turintys savo hormonus, raumenis, nervus, net atmintį, muzikinius pomėgius, kenčiantys dėl persišaldymo, nenormalaus maisto virškinimo, jo pasisavinimo, infekcinių ligų ir... net vėžio! Nepaisant to, kai kurie augalai gyvena ... net 5 tūkstančius metų!

Augalai atskiria dirbtinį apšvietimą nuo saulės šviesos, dieną nuo nakties. Jie kovoja dėl išlikimo, savo vaikiomis spalvomis, maloniais kvapais viliodami vabzdžius, kad šie išnešiotų jų žiedadulkes.

Nustatyta, kad augalai „orientuojasi“ aplinkoje. Pavyzdžiui, jei kur jie pasigenda savo įprastinių draugų – vabzdžių, tai ima vilioti ir tokius, kurie... minta gaisrenomis.

Yra augalų rūšių, kurie tam tikslui sugeba specialiai pakelti savo organizmo temperatūrą iki tokio laipsnio, kad prasideda puvinimas ir pasklinda dvėselienos kvapas. Tokį maistą mėgstą vabzdžiai skrenda pagal viliojantį kvapą, išnešioja augalų žiedadulkes.

O mokslininkai vėlgi stebisi: iš kur augalai „žino“ apie tokį kvapą, jei patys taip nekvepia? Ne tik „žino“, bet ir sugeba jį sukurti!

Tikriausiai esame ne vienas krūptelėjęs iš netikėtumo, kai šalia mūsų lyg gyvas sujuda kokios nors kambarinės gėlės žiedas, šakelė ar lapai. Mat, atėjus vakarui, augalas keičia savo padėtį – dažnai pastato lapus vertikaliai. Ir tai daro gana staigiai, kaip tikri gyviai.

Arba štai: esama augalų, kurie atpažįsta skruzdės, vagiančias jų žiedų nektarą. Pajutę tokių „svečių“ artėjimą, augalai sugeba sandariai suglausti savo žiedus, kad į jų vidų skruzdės nepatektų.

Matuojant augalų elektros potencialą, paaiškėjo, kad tada, kai pažeidžiamas jų organizmas – laužomos šakos, draskomi žiedai, lapai, juose vyksta staigūs elektros iškrovos blyksniai. Tai lyg šauksmas, kad jiems skauda! O apdorojus tokius pažeistus augalus chloroformu, jie nusiramina, lyg gavę narkozės.

Nustatyta, kad bulvės net prieš dvi dienas sureaguoja į būsimus oro pakitimus (tampa drėgnesnės), o viena indiškų kopūstų rūšių: „praneša“ apie artėjantį žemės drebėjimą – staiga išleidžia atžalas!

Kai kurie vandens augalai yra gyvas kompasas: Amerikoje augas keturlapis savo lapelius augina griežtai juos nukreipęs į visas keturias pasaulio šalis.

Taigi mūsų planetoje egzistuojanti gyvybė turi daug įvairių formų, tik tuo nesidominčiam žmogui dažnai atrodo, kad jausmus ir emocijas turi jis vienas. Na, dar gyvūnai! Tik ne augalai! Pasirodo, mes labai smarkiai klystame ir daug ką gamtoje skaudiname, kankiname, to visai nesuvokdami. Pasirodo, net augalų dera „atsiklausti“, ar jiems patinka tokia muzika, kurią mėgstame mes!..

„Klaipėda“

A + A

EDWARD P. MARKUNAS, O.D.

Mirė 2006 m. spalio 25 d.

Naples, FL gyveno nuo 1988 m. Anksčiau gyveno Elmhurst, IL.

Gimė 1924 m. sausio 23 d. Chicago, IL, Paul ir Ursula Markunas šeimoje.

Nuliūdę liko: mylinti žmona Marie Moore Markunas, dukterė Jeanette su vyru James Kelly, anūkė S. Ursula Esser; posūniai James Moore, David su žmona Diane Moore, Michael ir Amy Moore, Michelle Moore ir jų vaikai Brianna, Mallory, Emma, Andrew, Patrick ir Jeffrey Moore; sūnėnai Peter su Carol Gaddy, Jerry Juska ir Virginia su William Detzener.

Velionis buvo vyras pirmos žmonos a.a. Clara.

Edward 40 metų Čikagoje vertėsi private optometry practice. Per II pasaulinį karą jis buvo 35 Division Combat Infantry nuo Normandy iki Alsace Lorraine. A prisoner of war for over 8 months in Germany, he received the Bronze Star, the Combat Infantry Badge, Purple Heart with 2nd Award Cluster. POW Medal, European Theatre operations Campaign Medal with two bronze stars, and the WWII Victory.

Jis buvo narys of American Legion Post 271, past president of Butterfield Park Improvement Association in Elmhurst, life member of Balzekas Museum of Lithuanian Culture in Chicago, past president of Berkshire Lakes Homeowners Association, life member of VFW Post 7721 and the D.A.V., a Past commander of the American Ex-POW's member of Combat Infantryman's Association, Elk Lodge 2010 and the Naples Lions Club.

Atminimo Mišios atnašautos pirmadienį, spalio 30 d. 10 v.r. St. Elizabeth Seton bažnyčioje.

Laidotuvės privačios. A.a. Edward palaidotas Beachwood Society and inurnment at Bushnell National Cemetery, Bushnell, Florida.

Nuliūdę artimieji

Margumynai

Jie pakeitė pasaulį

Kas sieja vyrą iš „Marlboro“ cigarečių reklamos, Hamletą ir Kalėdų senelį?

Ogi tai, kad šie išgalvoti personažai padarė realų, didžiulį poveikį žmonijai ir pasauliui, rašo Jungtinės Valstijose išleistas knygos „101 įtakingiausia, bet niekada neegzistavusi asmenybė“ autoriai.

Leidinį pristatė interneto svetainė „BBC News“.

Knygos autoriai sudarė sąrašą, į kurį įtraukti iš mitų, literatūros ir reklamos žinomi personažai, padarę jų manymu, didžiausią poveikį žmonių elgesiui ar netgi pakeitę istorijos eigą.

Jame pirmą vietą užima „Marlboro“ reklamos vyras, prisidėjęs prie to, kad milijonai rūkalių mirtų nuo plaučių vėžio.

Didysis Brolis iš George Orville romano „1984“ šiame vertinime yra antras, o karalius Artūras, kadaise laikytas istorine asmenybe – trečias.

Kalėdų senelis kiekvienų metų ketvirtąjį ketvirtį daro poveikį ekonomikai, todėl autoriai sąrašą paspyrė jam ketvirtą vietą.

Tolesnes vietas užėmė Hamletas, Frankenšteinas, Romeo ir Džuljeta, taip pat lėlė Barby, kuri, knygos autorių nuomone, mums primetė nepasiekiamą grožio standartą. BNS

Kalinys atsisakė išeiti į laisvę

Vokietijoje vienas 59 metų vyras, pastaruosius 34 savo gyvenimo metus praleidęs kalėjime, atsisakė pasiūlymo išeiti į laisvę.

„Jis atsisakė pasiūlymo išeiti iš kalėjimo 1992 metais, – laikraščiui „Bild“ sakė Brandenburgo teisingumo ministerijos atstovas spaudai. – Mes negalime nieko padaryti, jeigu žmogus, nuteistas kalėti iki gyvos galvos,

nenori išeiti“.

Gerolda H. 1972 metais už žmogžudystę buvo nubaustas kalėjimu iki gyvos galvos. Nuosprendis buvo priimtas tuo metu, kai minėtas regionas dar priklausė komunistinei Rytų Vokietijai.

Vokietijoje kaliniai neprivalo palikti kalėjimo, jeigu jie nėra iki galo atlikę savo baismės. BNS

Prašo nedainuoti duše

„Australijos energija“ prašo tautiečių nedainuoti duše – taip siekiama taupyti vandenį ir elektros energiją, teigia internetinis dienraštis www.ananova.com.

Pasak įmonės atstovų, vokalinis sugebėjimų lavinimas, svajojimas ir

skutimasis duše yra tie veiksmai, kurie kainuoja šeimoms nemažai pinigų ir prisideda prie globalinio atšilimo. Vis dėlto, jei vartotojai labai nori dainuoti duše, jų prašoma pasirinkti trumpesnes dainas. BNS

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą DRAUGAS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Visų Šventųjų diena** — privati šventė. Tą dieną Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje ryto Mišios lietuviškai vyks 10:30 val. r. 7 val. v. šv. Mišios vyks anglų ir lietuvių kalbomis. Po Mišių bus Vėlinių dienos pamaldos. Vėlinių dienos šv. Mišios lietuviškai — 9:30 val. r. Palaimintojo J. Matulaičio misijoje Visų Šventųjų dieną Mišios bus 8 val. r. ir 7 val. v. Lapkričio 1 d. 7 val. v. prasidės Vėlinių novena. Vokelius novenai rasite ant staliuko prie misijos durų.

◆ **Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero** lietuvių kapinėse vyks sekmadienį, lapkričio 5 d. Prie Steigėjų paminklo 12 val. p.p. bus trumpa religinė ir visuomeniškos apeigos. Visi mirusieji bus prisiminti dvasininko malda, pasauliečio visuomenininko žodžiu, vainiko dalyvių vardu padėjimu, simbolinės žvakės uždegimu. Iškilmėse dalyvaus uniformuoti šaulių daliniai ir ramovėnai. Visuomenė kviečiama pagerbti visų šiose lietuvių kapinėse amžinojo poilsio ramybę radusių mūsų tautiečių atminimą. Po susikaupimo lankysime šiose kapinėse palaidotų artimųjų kapus.

◆ **Lietuvių centre „Seklyčia“** lapkričio 1 d. 2 val. p.p. tradiciniame susibūrimo paminėsime visus išėjusius Anapilin. Žvakių šviesoje girdėsite prasmingus kun. Arvydo Žygo žodžius. Kviečiame visus dalyvauti. Atsineškite išskelavusių artimųjų nuotraukas ir pabūsime visi kartu. Po susikaupimo „Seklyčia“ laukia visų su skaniais pietumis.

◆ **Lapkričio 2 d. viešbutyje „Pere Marquette“**, Preoria, IL vyks „The AIA Illinois Honor Awards“ pietūs ir apdovanojimo ceremonija. Jos metu bus apdovanota Lilija Gelažytė už JAV LB renginio — VIII Lietuvių Dainų šventės, vykusios 2006 m. liepos 2 d. Čikagoje, apipavidalinimą.

◆ **Lapkričio 3 d., penktadienį**, Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre įvyks poezijos ir muzikos vakaras. 7:30 val. v. — dr. Antano Lipskio tapybos darbų parodos „Žmogus, poezija, laikas“ atidarymas. Vakaro metu skambės A. Lipskio eilės, pianistas Rimtenis Šimulynas gros S. Rachmaninov, F. Chopin, C. Debussy kūrinius fortepijonui.

◆ **Visi kviečiami į Marquette Park** Lietuvių namų savininkų draugijos susirinkimą lapkričio 3 d., penktadienį, 6 val. v. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washenaw Ave., Chicago. Bus aptariami įvairūs klausimai. Po susirinkimo bus kavutė.

◆ **Lapkričio 5 d., sekmadienį**, Jaunimo centro moterų klubo narės kvie-

čia visus nuo 9 val. r. atvykti į Jaunimo centro kavinę, kur galėsite pasivaišinti skaniais mieliniais blynais su obuoliene. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

◆ **Lapkričio 5 d., sekmadienį**, 12 val. p. p. PLC didžiojoje salėje (14911 127th Street, Lemont) gydytojas Andrius Kudirka kalbės tema „Gripas ir jo profilaktika“. Kviečiame visus dalyvauti.

◆ **Šakių apskrities klubo metinis** susirinkimas įvyks lapkričio 9 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43-ia gatvė. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

◆ **JAV LB Lemonto socialinis** skyrius informuoja, kad lapkričio 10 d., nuo 10 v. r. iki 2 val. p. p., PLC Bočių menėje bus skiepijama nuo gripo.

◆ **Lapkričio 10 d., penktadienį**, 7 val. v., Chopin Theatre, 1543 W. Division St., Chicago, IL 60622, „I-Fest“/„Ideas in Motion“ festivalio metu aktorė Eglė Mikulionytė vaidins monospektaklį „Ya Ya“ (pagal Seichi Yashiro pjesę). Spektaklio režisierius Kęstutis Marčiulynas. Spektaklis lietuvių kalba. Tel. pasiteiravimui: 773-278-1500.

◆ **Lapkričio 11 d. šeštadienį**, 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th Street, Lemont, įvyks JAV LB Kultūros tarybos Premijų įteikimo šventė. Bus pagerbti ir apdovanoti šių metų laureatai muzikos, dailės, žurnalistikos, teatro, radijo laidų srityse. Visus maloniai kviečiame atvykti į šią šventę. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

◆ **Į tradicinį rudens labdaros** koncertą „Aukso stygos“, kuris įvyks lapkričio 18 d. 7 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“. Meninę programą atliks pianistas Rimantas Vingras ir violančelistas David Wow.

◆ **Lapkričio 18 d. Jaunimo cent-**ro salėje, 5620 S. Claremont Ave., įvyks Lietuvių operos metinis pokylis. Pokylio pradžia 6 val. v. Meninę dalį atliks operos choras ir solistė Nida Grigalavičiūtė. Diriguos chormeisterė Jūratė Grabliauskienė, akompanuos Manigirdas Motekaitis. Šokiams gros „Kaukas“. Choras kviečia visus Jus dalyvauti tradiciniame pokilyje ir tuo padėti sumažinti naujo pastatymo išlaidas. Stalus užsisakyti galite paskambinę Rimai Urbonavičienei (tel. 708-439-6762 ar 708-429-9764) arba Virginijai Savrimienei (tel. 630-257-6481). Auka asmeniui — 35 dol. Dalyvaukime.

Jūsų dovana — įnašas Draugo fondui bus taip pat dovana ir „Draugui“, nes kiekvienas, atsiuntęs Draugo fondui 200 dol. įnašą dabar vykstančio DF vajeus metu, gaus kuponą, kuriuo galima 6 mėnesiams užprenumeruoti „Draugą“ dar jo neskaitančiam. Šis kuponas galioja tik JAV ir tik asmenims, kurie iki šiol „Draugo“ neprenumeravo. Aukotojas gali kuponą panaudoti savo nuožiūra ir pats nurodyti, kam norėtų dienraštį užprenumeruoti, arba, jeigu tokio asmens nežinotų, kuponą gali atsiųsti Draugo fondui, kuris atras šios dovanos vertą asmenį ir jį pradžiugins 6 mėnesių prenumerata. Tad labai kviečiame ir prašome dalyvauti Draugo fondo įnašų vajuje, tuo pačiu padidinant „Draugo“ prenumeratų skaičių. Įsivaizduokite: kiekvienas 200 įnašas Draugo fondui atneš ir vieną naują skaitytoją „Draugui“ — o tai jau džiugi naujiena.

„Grandis“ ruošiasi lapkričio 19 d. koncertui.

Naujojoje Jaunimo rūmų salėje Pasaulio lietuvių centre rengiama kultūrinė popietė, kuri supažindins lietuvių su naująja sale, o surinktos lėšos bus skirtos scenos įgarsinimui ir apšvietimui.

Meninę programą ruošia lietuvių meno ansamblys „Dainava“, Palaimintojo J. Matulaičio misijos choras „Vyturys“, tautinių šokių grupės „Grandis“ ir „Spindulys“ bei Malronio lituanistinės mokyklos mokiniai.

Koncertas vyks lapkričio 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Jaunimo rūmų salėje, PLC, 14911 127th Street, Lemont.

Įėjimas suaugusiems — 10 dol., jaunimui iki 16 metų — 5 dol. Pietus bus galima papildomai nusipirkti prieš koncertą.

Čiurlionio galerija, Inc., Lietuvos dailės muziejus ir Lietuvių dailės muziejus kviečia į parodą

„Išėjimo kelias“,

kuri vyks PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439

Parodos atidarymas lapkričio 5 d. 1 val. p.p. sekmadienį

Paroda veiks 2006 m. lapkričio 5—26 dienomis.

Lietuvių dailės muziejaus darbo valandos:

šeštadieniais-sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p.p.

Giedrė Žumbakienė „Sulankstytos erdvės“, monotipija, koliažas.

Jūrų skautininkų „Grandis“ visus kviečia apsilankyti meno parodoje „JūrArte“. Parodoje dalyvauja 25 jūrų skautės ir skautai su šeimų nariais — menininkais. Parodos atidarymas — gruodžio 2 d., šeštadienį, Lietuvių dailės muziejuje. Paroda tęsis iki gruodžio 10 d. Parodoje bus tapybos, akvarelės, grafikos, skulptūros, metalo, vitražo, medžio ir gintaro darbų. Parodos svečiai galės pasigrožėti darbais, dalyvauti varžytinėse ir pasivaišinti užkandžiais.

Vakaro metu bus įteiktos premijos sesėms ir broliams, dalyvavusiems dailės kūrinių konkurse.

Jūsų dalyvavimas parems Jūrų skautavimo programą. Tel. pasiteiravimui: 815-485-0822 arba el.paštas: bangos12@comcast.net

Nuotraukoje: Jokubauskų šeima. Iš kairės: Erika, Virginija, Petras ir Laura dalyvaus parodoje „JūrArte“. Daug metų P. Jokubauskas vadovavo Jūrų skautams, o dukros „Nerijos“ tunto sesėms.